

**Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny
w Lipnie**

87 - 600 Lipno
ul. Kościuszki 18/20
tel. fax (54) 287 32 24

e-mail: psse.lipno@pis.gov.pl
www.psselipno.pl

**OCENA STANU SANITARNEGO
I SYTUACJI EPIDEMIOLOGICZNEJ
POWIATU LIPNOWSKIEGO
za 2011 rok**

L.p.	Spis treści	Str.
	Wstęp	3
1.	Sytuacja epidemiologiczna w zakresie chorób zakaźnych oraz ocena realizacji szczepień ochronnych.	4
2.	Stan sanitarny urządzeń do zaopatrywania w wodę. Jakość wody przeznaczony do spożycia przez ludzi.	12
3.	Stan sanitarny obiektów użyteczności publicznej i kąpielisk.	16
4.	Ocena stanu sanitarnego placówek ochrony zdrowia.	19
5.	Warunki sanitarno-higieniczne środowiska pracy.	21
6.	Warunki sanitarno-higieniczne w placówkach nauczania, wychowania i wypoczynku oraz w szkołach wyższych.	29
7.	Stan sanitarny obiektów żywności, żywienia i przedmiotów użytku.	33
8.	Zapobiegawczy nadzór sanitarny.	38
9.	Działania z zakresu oświaty zdrowotnej i promocji zdrowia.	41

Państwowa Inspekcja Sanitarna w Lipnie realizowała statutowe obowiązki z zakresu zdrowia publicznego wynikające z ustawy z dnia 14 marca 1985r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej poprzez sprawowanie nadzoru nad warunkami:

- higieny środowiska
- higieny pracy w zakładach pracy
- higieny procesów nauczania i wychowania
- higieny wypoczynku i rekreacji
- zdrowotnymi żywności, żywienia i przedmiotów użytku
- higieniczno – sanitarnymi, jakie powinien spełniać personel medyczny, sprzęt i pomieszczenia, w których są udzielane świadczenia zdrowotne.

Celem działania PIS było podobnie jak w latach ubiegłych:

- ochrona zdrowia ludzkiego przed niekorzystnym wpływem szkodliwości i uciążliwości środowiskowych,
- zapobieganie powstawaniu i szerzeniu się chorób zakaźnych,
- ograniczanie zagrożeń związanych z zachorowaniem na choroby w tym zawodowe poprzez identyfikację i szacowanie skali zagrożeń, a także kształtowanie odpowiednich postaw i zachowań zbiorowości ludzkiej.

Cel ten był realizowany poprzez sprawowanie zapobiegawczego i bieżącego nadzoru sanitarnego, prowadzenie działalności przeciwepidemicznej w zakresie chorób zakaźnych i innych związanych z wykonywaną pracą. Ponadto Państwowa Inspekcja Sanitarna inicjuje, organizuje, prowadzi, koordynuje nadzoruje działalność oświatowo-zdrowotną w celu ukształtowania odpowiednich postaw i zachowań zdrowotnych.

Zadania statutowe Inspekcji Sanitarnej były wykonywane przez pracowników Oddziału Zapobiegawczego i Bieżącego Nadzoru Sanitarnego oraz pracownika na samodzielnym stanowisku ds. Oświaty Zdrowotnej i Promocji Zdrowia – ogółem 18 osób. Ponadto w PSSE Lipno zatrudnionych jest 6 osób tzw. administracji i obsługi. W skład Oddziału wchodzi następujące sekcje i samodzielne stanowiska pracy:

- Sekcja Prewencji Chorób Zawodowych,
- Sekcja Higieny Żywności, Żywienia i Przedmiotów Użytku,
- Sekcja Nadzoru Nad Obiektami Komunalnymi,
- Sekcja Nadzoru Przeciwepidemicznego,
- Stanowisko ds. Higieny Dzieci i Młodzieży,
- Stanowisko ds. Zapobiegawczego Nadzoru Sanitarnego.

Powiat lipnowski nadzorowany przez PSSE Lipno obejmuje obszar o powierzchni 1016 km² (9 gmin – 1 miejska, 6 wiejskich, 2 miejsko – wiejskie) zamieszkały przez ok. 66,1 tys. ludności.

Na dzień 31.12.2011r. w wykazie obiektów objętych nadzorem przez PSSE Lipno znajdowało się ogółem 1354 obiekty. W roku 2011 przeprowadzono ogółem 1729 kontroli, wydano 248 decyzji merytorycznych, 278 decyzji opłatowych.

Do PPIS w Lipnie wpłynęło ogółem 587 zgłoszeń zachorowań na choroby zakaźne podlegające rejestracji, w tym przeprowadzono ogółem 181 dochodzeń epidemiologicznych. Ponadto zgłoszono 90 pokąsań z czego 14 wymagało szczepień przeciw wścieklicznie, przeprowadzono 2 dochodzenia epidemiologiczne w związku ze zbiorowymi zatruciami pokarmowymi i 1 dochodzenie w sprawie podejrzenia choroby zawodowej.

PPIS w Lipnie obejmował nadzorem 238 nosicieli HBV i 58 zakażonych wirusem HCV.

W roku 2011 przyjęto ok. 1935 próbek kału do badań laboratoryjnych od mieszkańców powiatu lipnowskiego, pobrano 170 próbek żywności i 182 próbki wody.

Ogółem rozdysponowano do placówek zdrowia 16197 preparatów szczepionkowych i ponad 2 tys. strzykawek i igieł.

W roku 2011 zorganizowano 20 szkoleń, w których uczestniczyło 1069 osób, a w programach profilaktycznych prowadzonych przez PPIS w Lipnie wzięło udział 5595 osób.

1. Sytuacja epidemiologiczna w zakresie chorób zakaźnych oraz ocena realizacji szczepień ochronnych.

Jednym z najistotniejszych celów działania Państwowej Inspekcji Sanitarnej jest zapobieganie i zwalczanie chorób zakaźnych poprzez monitorowanie sytuacji epidemiologicznej, wdrażanie postępowania przeciwepidemicznego i profilaktycznego oraz nadzór nad planowaniem i wykonywaniem szczepień ochronnych, będących skuteczną formą zapobiegania chorobom zakaźnym.

W 2011 r. na terenie powiatu lipnowskiego nie stwierdzono zachorowań na choroby zakaźne, które wymagały by podjęcia przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Lipnie natychmiastowych działań w ramach wczesnego ostrzegania i reagowania dla zapobiegania i zwalczania chorób zakaźnych u ludzi.

W sezonie epidemicznym 2010/2011 i 2011/2012 Sekcja N.EP prowadziła nadzór nad grypą w oparciu o system nadzoru epidemiologicznego i wirusologicznego „SENTINEL”, współpracując z lekarzami podstawowej opieki zdrowotnej upoważnionymi w okresie występowania grypy, do pobierania próbek do diagnostyki wirusa grypy.

Kontynuowano także współpracę w zakresie nadzoru epidemiologicznego nad chorobami zakaźnymi i zakażeniami z innymi służbami i inspekcjami, głównie z Inspekcją Weterynaryjną.

Sytuację epidemiologiczną chorób zakaźnych w 2011 r., charakteryzował w powiecie wzrost liczby wszystkich zarejestrowanych przypadków podlegających obowiązkowej rejestracji z 471 w roku 2010 do 587 w bieżącym okresie sprawozdawczym.

W powiecie lipnowskim nie stwierdzono większych zagrożeń ze strony chorób zakaźnych. Nadzorowany przez PPIS w Lipnie teren jest wolny od zachorowań na błonicę, czerwonkę, dur brzuszny, odrę, a także kwalifikowanych jako sepsa niebezpiecznych zakażeń meningokokowych, pneumokokowych itp.

W 2011 r. odnotowano 2 ogniska zbiorowego zatrucia pokarmowego.

Wyższe wskaźniki zapadalności w stosunku do roku 2010 stwierdzono między innymi w przypadku zatruc pokarmowych wywołanych pałeczkami Salmonella, biegunki i zapaleń żołądkowo-jelitowych o prawdopodobnie zakaźnym pochodzeniu (zarówno ogółem jak i u dzieci do lat 2), boreliozy, styczności i narażenia na wściekliznę, co wiązało się z potrzebą szczepień, wirusowego zapalenia opon mózgowych, różyczki i WZW typu C. Niższe współczynniki zapadalności w stosunku do 2010 r. dotyczyły płonicy, świnki, wirusowych zakażeń wywołanych przez rotawirusy, WZW typu B i róży.

Zatrucia i zakażenia pokarmowe

Grupą chorób zajmujących w 2011 r. znaczącą pozycję, były choroby szerzące się drogą pokarmową. Wśród nich zatrucia spowodowane pałeczkami Salmonella stanowiły 38 przypadków a zapadalność związana z tym czynnikiem etiologicznym wyniosła 57,52 i była blisko 5-krotnie większa w porównaniu z rokiem 2010. Należy również zaznaczyć, że zapadalność na zatrucia pokarmowe wywołane pałeczkami Salmonella sp. w powiecie lipnowskim była ponad 2-krotnie większa niż w województwie kujawsko-pomorskim.

Najwyższy wskaźnik zapadalności stwierdzono w gminie Wielgie, gdzie osiągnął wartość 439,26 oraz mieście i gminie Skępe, natomiast w gminach Bobrowniki,

Chrostkowo, Kikół, Lipno oraz mieście i gminie Dobrzyń n/W oraz mieście Lipnie, nie stwierdzono żadnego przypadku salmonellozy. Dominującym serotypem w etiologii była *Salmonella Enteritidis*.

Tak znaczny wzrost zapadalności na zatrucia salmonellozowe wynikał z wystąpienia na terenie powiatu lipnowskiego 2 ognisk zbiorowego zatrucia pokarmowego.

Pierwsze zatrucie miało miejsce w miesiącu lipcu w mieszkaniu prywatnym w miejscowości Huta Skępska, gm. Skępe. W wyniku zatrucia pokarmowego zachorowało 8 osób, z czego 4 osoby hospitalizowano, natomiast 4 osoby leczyły się we własnym zakresie. U 7 chorych osób wyizolowano pałeczki *Salmonella Enteritidis* (w tym u 3 hospitalizowanych). U jednej osoby hospitalizowanej nie stwierdzono pałeczek *Salmonella*, jednak ze względu na objawy kliniczne i powiązanie epidemiologiczne, zachorowanie to zakwalifikowano jako przypadek prawdopodobny. W toku dochodzenia epidemiologicznego ustalono, że czynnikiem etiologicznym zatrucia była pałeczka *Salmonella Enteritidis* a nośnikiem ciasto karpatka z kremem z dodatkiem surowych jaj z własnego chowu. Przyczyną zakażenia było nieprzestrzeganie zasad higieny podczas produkcji i przechowywania ciasta.

Do drugiego zatrucia pokarmowego o etiologii salmonellozowej doszło w miesiącu listopadzie w Domu Pomocy Społecznej w Nowej Wsi, gm. Wielgie. W wyniku zatrucia zachorowało 29 osób, z czego 1 osobę hospitalizowano, natomiast 28 leczono w warunkach ambulatoryjnych. Dochodzenie epidemiologiczne wykazało zgon u jednej osoby z ogniska. Zgodnie z zapisem w karcie zgonu, pacjentka zmarła z powodu zapalenia płuc (wyjściowa przyczyna zgonu) i zatrzymania krążenia (przyczyna bezpośrednia).

Z badanych próbek wyhodowano pałeczki *Salmonella Enteritidis* u 11 osób. 8 dodatnich hodowli dotyczyło próbek pobranych od osób chorych (zachorowania te zakwalifikowano jako przypadki potwierdzone), pałeczki *Salmonella Enteritidis* wyhodowano również w kale 3 osób narażonych zdrowych. Badania przeprowadzone u osób przygotowujących posiłki oraz personelu opiekuńczo-socjalno- terapeutycznego, nie wykazały bezobjawowego nosicielstwa pałeczek *Salmonella Enteritidis*.

Czynnikiem etiologicznym zatrucia była pałeczka *Salmonella Enteritidis* a nośnikiem prawdopodobnie gotowane jajo i zapiekanka z makaronu z jajkiem. Przyczyną zatrucia był prawdopodobnie pierwotnie zakażony surowiec – jaja. W oparciu o wywiady epidemiologiczne i analizy okresów wylegania u osób narażonych chorych

można wnioskować, że do zakażenia mogło dojść również na drodze kontaktowej ze względu na nieprzestrzeganie podstawowych zasad higieny przez niepełnosprawnych pensjonariuszy.

W 2011 r. w porównaniu z rokiem 2010 zanotowano zwiększoną zapadalność na biegunki i zapalenia żołądkowo-jelitowych BNO o prawdopodobnie zakaźnym pochodzeniu. Dotyczy to zarówno przypadków ogółem (175,58), jak i u dzieci do lat 2 (3063,06). Wskaźniki zapadalności stwierdzone na terenie nadzorowanym przez PPIS w Lipnie były również większe niż w województwie kujawsko-pomorskim. Najwyższy wskaźnik zapadalności na biegunki i zapalenie żołądkowo-jelitowe (ogółem) zanotowano na terenie miasta i gminy Skępe gdzie osiągnął wartość 596,58, natomiast najniższa zapadalność stwierdzono w gminie Bobrowniki – 32,91.

W okresie sprawozdawczym na podobnym poziomie jak w 2010 kształtowała się zapadalność na zakażenia jelitowe, w których czynnikiem etiologicznym były rotawirusy. Wskaźnik zapadalności wyniósł 75,68 podczas gdy w roku 2010 osiągnął wartość 80,15. Zapadalność na tę jednostkę chorobową w powiecie lipnowskim była o ponad 26% niższa niż w województwie kujawsko-pomorskim. Najwyższy wskaźnik zapadalności na zakażenia jelitowe rotawirusowe stwierdzono w gminie Chrostkowo, gdzie osiągnął wartość 133,20 natomiast najniższy w gminie Bobrowniki – 32,91.

Zakażenia przenoszone drogą pokarmową - liczby przypadków i współczynniki zapadalności w powiecie lipnowskim - porównanie lat 2010-2011

Jednostka chorobowa	Wskaźnik zapadalności	
	2010 r.	2011 r.
Salmonellozy – zatrucia pokarmowe	12,10	57,52
Wirusowe zakażenia jelitowe wywołane przez rotawirusy	80,15	75,68
Biegunka i zapalenie żołądkowo-jelitowe BNO o prawdopodobnie zakaźnym pochodzeniu	ogółem	175,58
	w tym u dzieci do lat 2	3063,06

Choroby przenoszone przez naruszenie ciągłości tkanek

Wirusowe zapalenie wątroby typu B i C

W roku sprawozdawczym zarejestrowano 1 przypadek przewlekłego wzw typu B (zapadalność 1,51) oraz 4 zachorowania na WZW typu C, z czego 3 spełniały kryteria definicji przypadku z 2005 i 2009 r., a 1 z 2005 podczas gdy w 2010 do PPIS w Lipnie zgłoszono 1 zachorowanie na przewlekłe WZW typu B oraz 1 zachorowanie na WZW typu C.

W roku 2011 zarejestrowano 5 nowo wykrytych nosicieli HBV, podczas gdy w ciągu 12 miesięcy 2010 r. do PSSE w Lipnie zgłoszono 6 nowo wykrytych nosicieli HBV.

Na koniec 2011 r. w rejestrach nosicieli HBV znajdowały się 238 osoby co stanowi 0,36% ogółu ludności powiatu.

HIV/AIDS

W okresie sprawozdawczym zgłoszono 1 przypadek zakażenia HIV.

Zakażenia inwazyjne

W 2011 r. podobnie jak w roku 2010 nie odnotowano zachorowań na inwazyjne choroby wywołane przez *Streptococcus pneumoniae*, *Haemophilus influenzae*. Zarejestrowano natomiast 8 przypadków zachorowań na różę – chorobę wywołaną przez *Streptococcus pyogenes*. Zapadalność na tę jednostkę chorobową wyniosła 12,11.

Zakażenia ośrodkowego układu nerwowego

Podobnie jak w roku 2010 w analizowanym okresie stwierdzono pojedyncze zachorowania na neuroinfekcje. Zarejestrowano 2 przypadki wirusowego zapalenia mózgu nie określonego, oraz 3 zachorowania na wirusowe zapalenie opon mózgowych inne określone i nie określone. Porównywalnie w ciągu 12 m-cy 2010r. do PPIS w Lipnie zgłoszono odpowiednio 2 przypadki zapalenia mózgu (jedno zachorowanie zakwalifikowano jako inne wirusowe zapalenie mózgu nie określone natomiast drugie jako zapalenie mózgu inne i nie określone), oraz 4 przypadki bakteryjnego zapalenia opon mózgowych (w 1 przypadku udało się ustalić czynnik etiologiczny, którym były bakterie *Escherichia coli*).

Choroby przenoszone przez kleszcze

W roku sprawozdawczym 2011 r. z terenu nadzorowanego przez PPIS w Lipnie zgłoszono 8 zachorowań na boreliozę (wsk. zap. 12,11). Dla porównania w roku 2010 zarejestrowano 6 przypadków tej jednostki chorobowej.

Gruźlica

Według danych o zachorowaniach na gruźlicę zarejestrowanych w Kujawsko-Pomorskim Centrum Pulmonologii wynika, że w powiecie lipnowskim w 2011r. zachorowały 2 osoby a wskaźnik zapadalności wyniósł 3,02 i był ponad 6-krotnie niższy niż w województwie kujawsko-pomorskim.

Choroby przenoszone drogą płciową

W okresie sprawozdawczym na terenie nadzorowanym przez PPIS w Lipnie nie stwierdzono przypadków chorób przenoszonych drogą płciową.

Grypa i zachorowania grypopodobne

W 2011r. zgłoszono w powiecie lipnowskim 104 przypadki zachorowań na grypę infekcje grypopodobne – zapadalność 157,27. W 24% zachorowania dotyczyły dzieci w wieku 0-14 lat (zapadalność dla tej grupy wiekowej 0-14 lat wyniosła w powiecie – 208,71). W sezonie 2010/2011 prowadzony był zintegrowany epidemiologiczny i wirusologiczny nadzór nad gripą w systemie SENTINEL. Na terenie powiatu lipnowskiego nie stwierdzono żadnego przypadku zachorowania na grypę.

Profilaktyka wścieklizny u ludzi

W 2011r. zanotowano 90 pokąsań przez zwierzęta. Pomimo wzmożonego nadzoru epidemiologicznego polegającego na ustaleniu właścicieli zwierząt i współpracy z Inspekcją Weterynaryjną, zwiększyła się w porównaniu z 2010r. liczba przypadków wymagających profilaktyki przeciw wściekliznie (14 pokąsań ze wskaźnikiem zapadalności 21,19). Dla porównania w 2010 r. szczepienia przeciwko wściekliznie przeprowadzono u 12 osób (18,15).

Choroby zakaźne objęte programem obowiązkowych szczepień ochronnych.

Sytuacja epidemiologiczna chorób zwalczanych w ramach programu szczepień ochronnych była zadawalająca. Z terenu nadzorowanego przez PPIS w Lipnie nie zgłoszono żadnego przypadku zachorowań na błonicę, tężec, poliomyelitis oraz zakażeń wywołanych przez *Haemophilus influenzae*.

Nagminne zapalenie przyusznicy (świnka)

W roku 2011 zarejestrowano 2 przypadki zachorowań na świnkę. Zapadalność na tę jednostkę chorobową w powiecie lipnowskim wyniosła 3,03 podczas gdy w 2010 r. osiągnęła wartość 13,61.

Ospa wietrzna

W analizowanym okresie zarejestrowano 218 zachorowań na drugą chorobę wieku dziecięcego, jaką jest ospa wietrzna (wsk. zap. 329,96). Dla porównania w roku sprawozdawczym 2010, do PPIS w Lipnie zgłoszono taką samą liczbę przypadków zachorowań (wsk. zap. 329,66). Wskaźnik zapadalności na powyższą jednostkę chorobową w powiecie lipnowskim był o 34% niższy od wskaźnika jaki

zanotowano w województwie kujawsko-pomorskim - 500,74. Największą zapadalność na ospę wietrzną odnotowano w gminie Chrostkowo – 1864,80 natomiast najniższy wskaźnik zapadalności na tę jednostkę chorobową stwierdzono w gminie Kikół gdzie wyniósł 83,14.

Różyczka

W 2011 r. w porównaniu z rokiem 2010 zaobserwowano wzrost liczby zachorowań na różyczkę. O ile w 2010 r. do PSSE zgłoszono 2 przypadki a wskaźnik zapadalności na tę jednostkę chorobową wyniósł 3,02 to w okresie sprawozdawczym liczba ta była ponad 3-krotnie wyższa. W sumie zgłoszono 7 zachorowań – wskaźnik zapadalności 10,60.

Zapadalność na różyczkę w powiecie lipnowskim była niższa niż ta, którą zanotowano w województwie kujawsko-pomorskim.

Płonica

W okresie sprawozdawczym zanotowano 76% spadek zachorowań na szkarlatynę. Zapadalność na płonicę wyniosła 12,11, podczas gdy w roku 2010 osiągnęła wartość 49,90. Korzystnie przedstawia się zapadalność na tę jednostkę chorobową na tle województwa kujawsko-pomorskiego - ponad 4-krotnie niższy wskaźnik zapadalności.

Krztusiec

W roku 2011 do PSSE w Lipnie zgłoszono tylko 1 przypadek zachorowania na krztusiec.

Ocena realizacji szczepień ochronnych.

Analiza wykonawstwa szczepień ochronnych u dzieci i młodzieży oraz osób w sposób szczególnie narażonych na zakażenie w roku 2011 wykazuje zadowalający poziom, porównywalny z wynikami uzyskanymi w latach poprzednich. W bieżącym roku nie odnotowano większych problemów w dostawach preparatów szczepionkowych, nie ukazywały się również Decyzje Głównego Inspektora Farmaceutycznego o wstrzymaniu serii szczepionek, w związku z powyższym nie było większych przeszkód w realizacji szczepień zgodnie Programem Szczepień Ochronnych. W roku 2011 rozszerzono listę dzieci objętych refundowanymi z budżetu państwa szczepieniami przeciwko ospie wietrznej oraz zakażeniom *Streptococcus pneumoniae*.

Szczepienie BCG u noworodków wykonano na poziomie 97,10%; zauważa się wzrost ilości dzieci szczepionych w późniejszym terminie (po 14 dniu życia) wynikający głównie ze zwiększonej ilości porodów wcześniaczych, gdzie zbyt mała waga noworodka oraz inne poważne powikłania zdrowotne związane z przedwczesnym porodem są przeciwwskazaniami do szczepienia.

W przypadku szczepień przeciwko wirusowemu zapaleniu wątroby typu B odsetek dzieci w 1 roku życia zaszczepionych trzema dawkami wynosi 44,05% (w roku 2010 - 44,19%), przeciw błonicy, tężcowi, krztuścowi i poliomyelitis 60,57% (podobnie w 2010r. – 61,27%).

Szczepienia ochronne p/ko zakażeniom wywołanym przez *Haemophilus influenzae* wykonywane są w pierwszym roku życia dziecka równocześnie ze szczepieniami p/ko błonicy, tężcowi, krztuścowi i poliomyelitis więc procent wykonalności jest taki sam - 60,57%. Natomiast szczepienia uzupełniające w drugim roku życia wykonano w 54,60%(w 2010 roku - 52,75%).

Szczepienia dzieci w drugim roku życia WZW typu B – 99,61%, błonica, tężec, krztusiec i poliomyelitis -54,60%.

Szczepienie podstawowe przeciwko odrze, śwince i różyczce dla dzieci w 13-14 miesiącu życia wykonano na poziomie 89,64%.

Stan zaszczepienia dzieci w 10 roku życia przypominającą dawką szczepionki przeciw odrze, śwince i różyczce w roku 2011 wyniósł 98,21%.

Szczepienia przypominające dla sześciolatków przeciwko błonicy, tężcowi, krztuścowi i poliomyelitis wykonano w 98,58%(rok 2010 - 97,70%).

Dzieci w 14 roku życia zostały zaszczepione II dawką przypominającą przeciwko błonicy i tężcowi w 98,40% natomiast III dawkę przypominającą Td w 19 roku życia podano u 97,74% młodzieży.

Szczepienia przeciwko WZW typu B osób ze styczności z nosicielami HBs (+) osiągnęły poziom 95,17%, natomiast u pracowników służby zdrowia stan zaszczepienia wyniósł 96,19%.

Szczepienia zalecane

Choroba p/w której wykonano szczepienie	ROK 2010 (liczba osób)	ROK 2011 (liczba osób)
Kleszczowe zapalenie mózgu	11	5
Neisseria meningitidis	21	36
Brodawczak ludzki	0	0
Grypa	2172	2047
Biegunka rotawirusowa	19	37

Wnioski i podsumowanie:

Biorąc za kryterium oceny sytuacji epidemiologicznej liczbę zgłoszonych przypadków zachorowań na choroby zakaźne sytuacja epidemiologiczna powiatu lipnowskiego w zakresie chorób zakaźnych w 2011r. w porównaniu z rokiem ubiegłym, uległa pogorszeniu. Ponadto należy pamiętać o tym, że pomimo wzmożonego nadzoru epidemiologicznego i współpracy z placówkami opieki zdrowotnej działającymi na terenie nadzorowanym przez PPIS w Lipnie nie wszystkie przypadki zakażeń i chorób zakaźnych zostają zgłaszane. W związku z tym należy w dalszym ciągu:

- podnosić świadomość społeczeństwa, co do dróg przenoszenia jak również zapobiegania chorobom zakaźnym i pasożytniczym
- egzekwować od placówek służby zdrowia prawidłowe i terminowe zgłaszanie wszystkich podejrzeń zakażeń i zachorowań na choroby zakaźne jak również przestrzegania wdrożonych procedur przeciwepidemicznych
- prowadzić wzmożony nadzór przeciwepidemiczny nad osobami zakażonymi, osobami ze styczności i nosicielami bezobjawowymi
- nadzorować prawidłową realizację szczepień ochronnych wg obowiązującego Programu Szczepień Ochronnych w celu uzyskania jak najwyższego odsetka osób uodpornionych, jak również propagować wykonawstwo zalecanych szczepień u dzieci i dorosłych.

2. Stan sanitarny urządzeń do zaopatrywania w wodę.

Jakość wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi.

Woda przeznaczona do zbiorowego zaopatrzenia w wodę ludności powiatu lipnowskiego jest ujmowana z wód podziemnych.

Ogółem według ewidencji na 31.12.2011r. - 19 wodociągów w tym 3 w miastach i 16 na wsiach. W roku 2011 skontrolowano wszystkie wodociągi.

Według szacunkowych danych w roku 2011 z wody produkowanej przez wodociągi powiatu lipnowskiego korzystało 65,389 tys. mieszkańców (w tym 425 osoby zamieszkujące poza powiatem lipnowskim). Ponadto 494 osoby powiatu lipnowskiego posiada dostęp do wody z sieci wodociągów publicznych z poza powiatu. Na ogólną liczbę ludności w powiecie lipnowskim - 66,068 tys. (dane z GUS na 31.12.2010r.) 65,458 tys. osób korzystało z wody wodociągowej, co stanowiło ok. 99% ludności.

Wodę dobrej jakości tj. wodę spełniającą wymagania rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 29 marca 2007r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. Nr 61, poz. 417 z późniejszymi zmianami), dostarczało ogółem 15 skontrolowanych wodociągów, co stanowiło 79 % wszystkich urządzeń.

Z wody wodociągowej spełniającej wymogi rozporządzenia Ministra Zdrowia korzystało 53,408 tys. mieszkańców powiatu, a więc 82% ludności korzystającej z wody produkowanej przez wodociągi powiatu lipnowskiego. W porównaniu do roku 2010 odsetek ludności korzystającej z wody wodociągowej o odpowiednich parametrach sanitarnych zwiększył się o ok. 17 %.

Żadnego ze skontrolowanych w 2011r. obiektów nie oceniono jako urządzenie dostarczające wodę o złej jakości mikrobiologicznej.

W roku 2011 przeprowadzono ogółem 62 kontrole i pobrano ogółem 152 próbki wody do badań laboratoryjnych (w tym 110 w zakresie monitoringu kontrolnego, 22 monitoringu przeglądowego i 20 w ramach bieżącego nadzoru sanitarnego).

Ogółem nałożono 39 decyzji merytorycznych (w tym 10 na poprawę jakości wody, 7 decyzji zmieniających, 14 ocen higienicznych na zastosowane wyroby i materiały oraz 8 decyzji umarzających wszczęte postępowania administracyjne) oraz 23 opłatowe. Wystosowano 8 upomnień, nałożono 1 mandat karny w wysokości 500 zł. Nie nakładano grzywien.

Wystosowano 13 wystąpień dotyczących jakości wody i kontroli wewnętrznej. Ponadto do wszystkich właścicieli i eksploatatorów wodociągów wysłano:

- 17 informacji dotyczących konieczności badania wskazanych pestycydów w monitoringu przeglądowym.

W roku 2011 wydano 9 ocen obszarowych za 2010r. dotyczących jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi w poszczególnych nadzorowanych gminach. Ponadto wydano 86 stwierdzeń o przydatności wody do spożycia przez ludzi.

Wodociągi o produkcji	Liczba obiektów w ewidencji	Liczba obiektów skontrolowanych	Liczba kontroli	Liczba pobranych próbek wody	Liczba wydanych decyzji	
					merytorycznych	opłatowych
<100 m ³ / d	1	1	1	3	4	1
100 - 1000 m ³ / d	16	16	53	122	35	22
1000 - 10000 m ³ / d	2	2	8	27	0	0

Wodociągi o produkcji	Decyzje merytoryczne			
	jakość wody	zmieniające	oceny higieniczne	umorzenia
<100 m ³ / d	1	2	0	1
100 - 1000 m ³ / d	9	5	14	7
1000 - 10000 m ³ / d	0	0	0	0

Urządzenia podające wodę o jakości zgodnej z rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 29 marca 2007r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. Nr 61, poz. 417 ze zm.) na dzień 31.12.2011r. to 15 wodociągów (miasta Lipno i wodociągi gminy Lipno – Jastrzębie i Głodowo, Lenie Wielkie, Chalin i Grochowalsk, gminy Dobrzyń nad Wisłą; wodociągi gminy Bobrowniki – Bobrownickie Pole i Bobrowniki; wodociągi gminy Tłuchowo: Jasień i Tłuchowo; wodociągi gminy Wielgie: Zaduszniki i Wielgie oraz wodociągi publiczne Kikół, Chojno, gm. Chrostkowo i Wólka, gm. Skępe.

W ciągu 2011r. wykonano ogółem 15 decyzji PPIS w Lipnie (w tym 9 z 2010r. i 6 z 2011r.) dotyczących doprowadzenia jakości wody do obowiązujących norm sanitarnych (dot. wodociągów publicznych: Kikół, Tłuchowo, Jastrzębie, gm. Lipno, Głodowo, gm. Lipno, Bobrownickie Pole, gm. Bobrowniki, Wólka, gm. Skępe i wodociągu lokalnego RSP „AGROPOL” w Leniach Wielkich, gm. Dobrzyń n. Wisłą). Poprawę jakości wody uzyskano dzięki zakończeniu prowadzonych inwestycji polegających m.in. na:

- zmianie sposobu uzdatniania wody z metody HYDROX na tradycyjną SUW (2 wodociągi) i uruchomienie nowej SUW (1 wodociąg);
- modernizacji sposobu uzdatniania (wymianie na nowe złóż filtracyjnych, zastosowanie węgla aktywnego, remoncie i wymianie na nowe urządzeń uzdatniających).

Wodę z 4 wodociągów PPIS w Lipnie decyzjami dopuścił warunkowo do spożycia przez ludzi, ustalając dopuszczalne maksymalne wartości dla parametrów niezgodnych z załącznikiem Nr 3 pkt B rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 29 marca 2007r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. Nr 61, poz. 417 z późniejszymi zmianami) po przedstawieniu przez gestorów zakresu działań naprawczych. W wodę warunkowo dopuszczoną do spożycia zaopatrywanych było około 11,981 tys. ludności i dotyczyło to wodociągów: Dobrzyń nad Wisłą, Skępe, Kukowo, gm. Skępe, Chrostkowo Nowe, gm. Chrostkowo.

Aby woda podawana do sieci spełniała obowiązujące normy sanitarne, systemy uzdatniania wody trzech wyżej wymienionych wodociągów powinny być

zmodernizowane i dostosowane do jakości ujmowanej wody i do zapotrzebowania w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi. Wodociąg publiczny Kukowo, gm. Skępe zaopatrywany w wodę przez nową SUW Boguchwała, gm. Skępe wymagał jedynie korekt procesu uzdatniania wody (na dzień 31.01.2012r. przedstawiono wyniki zgodne z wymaganiami rozporządzenia).

Stwierdzane przekroczenia norm dotyczą głównie poziomu manganu, barwy, utlenialności i nie stwarzają zagrożenia wystąpienia niekorzystnych skutków dla zdrowia użytkowników. Woda może posiadać zabarwienie, mętność co jest wykrywane i nieakceptowane przez konsumentów.

Niestety w roku 2011 w 4 wodociągach stwierdzono niewłaściwą jakość bakteriologiczną wody (podwyższona liczba bakterii grupy coli), która utrzymywała się w czasie i dotyczyło to wodociągów: Skępe, Grochowalsk, gm. Dobrzyń nad Wisłą, Chrostkowo Nowe, gm. Chrostkowo, Jasień, gm. Tłuchowo. We wszystkich przypadkach wydano decyzje nakazujące doprowadzenie jakości wody do obowiązujących norm sanitarnych i dopuszczono warunkowo wodę do spożycia przez ludzi po uprzednim jej przegotowaniu. Przedstawione zgodnie z zaleceniami decyzji wyniki badań próbek wody pobranych w ramach kontroli wewnętrznych wykazały, że woda w zakresie składu mikrobiologicznego spełniała aktualne wymagania.

W 1 przypadku stwierdzono rażąco nieprawidłowo prowadzoną kontrolę wewnętrzną jakości wody w Wodociągu Publicznym Dobrzyń n. Wisłą – dot. przede wszystkim braku powiadomienia o przekroczeniach norm fizyko – chemicznych (utlenialność, chlorki, mangan) jak i o znacznym przekroczeniu norm mikrobiologicznych (bakterie gr. coli > 100 jtk) oraz nie uzgodnienie z PPIS w Lipnie treści informacji o ograniczeniach w użytkowaniu wody. Za dostarczanie wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi nie spełniającej wymagań określonych w przepisach prawa ukarano eksploatatora wodociągu mandatem karnym w wysokości 500,00 zł. Dalsze podejmowane działania były uzgodnione z PPIS w Lipnie.

Powszechna dostępność wody i jej odpowiednia jakość jest jednym z podstawowych warunków zdrowia ludności. Urządzenia służące publicznemu zaopatrywaniu w wodę są pod stałym nadzorem Powiatowej Stacji Sanitarno – Epidemiologicznej w Lipnie. Na terenie powiatu miasta są w 100% zwodociągowane. Natomiast w 4 gminach wszystkie miejscowości posiadają sieć wodociągową, liczba osób korzystających z wody wodociągowej przekracza 95%. W pozostałych 4 gminach tylko pojedyncze miejscowości, nieznacznie zaludnione, o zabudowie bardzo

rozproszonej nie posiadają sieci wodociągowej. Ludność kilku miejscowości powiatu lipnowskiego zaopatrywana jest w wodę z wodociągów z poza powiatu.

W roku 2011 stwierdzano jednak dość często odchylenia od aktualnie obowiązujących norm sanitarnych - dotyczyło to głównie poziomu manganu, mętności i żelaza (najczęściej w wodzie podawanej do sieci i w odcinkach sieci w bliskiej odległości od SUW). W niektórych obiektach wynikało to z braku prawidłowej obsługi SUW, w innych z faktu, że część nadzorowanych urządzeń wodnych wymaga gruntownych modernizacji i inwestycji w celu dostosowania istniejących systemów uzdatniania wody do zwiększającego się poziomu zapotrzebowania w wodę zdatną do spożycia przez ludzi. Inwestycje wykonane w roku 2011 (dotyczy głównie rozpoczęcia użytkowania 4 nowych stacji uzdatniania wody) jak i zaplanowane modernizacje w 2012r. powinny rozwiązać dotychczasowe problemy.

PPIS w Lipnie zaleca producentom wody, zwracać większą uwagę na ochronę wody przed wtórnymi skażeniami bakteriologicznymi, zwłaszcza w momentach prowadzenia prac naprawczych w przypadkach awarii lub modernizacji.

W roku 2011 stwierdzane zanieczyszczenie mikrobiologiczne wody były spowodowane prawdopodobnie brakiem rygoru sanitarnego podczas usuwania awarii i prowadzenia prac modernizacyjnych.

Jednocześnie należy podkreślić, że zauważono poprawę dotyczącą komunikowania odbiorców wody o pogorszeniu jej jakości i ograniczeniach w użytkowaniu.

W roku 2011 nie wydano decyzji administracyjnych na stan sanitarno – techniczny pomieszczeń i urządzeń wodociągowych. Stwierdzono jednak wykonanie części zaleceń z decyzji wystawionej w 2010r. na SUW Zadzuszki (poprawa stanu elewacji budynku) Na wniosek gestora obiektu termin wykonania pozostałych obowiązków (poprawa stanu sanitarno – technicznego części posadzki, armatury sanitarnej i zbiorników) został zmieniony do 31.12.2011r. (w styczniu 2012 potwierdzono ich wykonanie).

W związku z prowadzonymi modernizacjami i budową nowych SUW należy stwierdzić, że stan sanitarno – techniczny większości jest bardzo dobry.

3. Stan sanitarny obiektów użyteczności publicznej i kąpielisk.

Obiekty użyteczności publicznej to grupa bardzo różnorodna. Należą do niej obiekty ewidencjonowane m.in. zakłady fryzjerskie, kosmetyczne, odnowy

biologicznej (67 obiektów), obiekty noclegowe (20 obiektów), cmentarze i zakłady pogrzebowe (28 obiektów) i inne obiekty m.in. obiekty kulturalno – widowiskowe (24 obiekty), obiekty sportowe (9), apteki i punkty apteczne (30), stacje paliw (18).

W roku 2011 Państwowa Powiatowa Inspekcja Sanitarna w Lipnie skontrolowała ogółem 238 obiektów użyteczności publicznej (136 obiektów w miastach, 102 na wsiach) i 27 środków transportu publicznego. Przeprowadzono 366 kontroli obiektów użyteczności publicznej na 256 planowanych i 27 kontroli środków transportu publicznego. Większa liczba przeprowadzonych kontroli w stosunku do planowanych wynikała głównie z kontroli obiektów nieewidencjonowanych, nowo otwartych, rekontroli itp.

Wydano 10 decyzji administracyjnych (5 dot. poprawy stanu sanitarno – technicznego i 5 umarzających wszczęte postępowanie administracyjne w sprawie stwierdzonych nieprawidłowości).

Ponadto wydano 10 decyzji płatniczych dotyczących kwestionowanych kontroli, wystosowano 2 wystąpienia.

Za brak bieżącej czystości w 3 przypadkach nałożono mandaty karne na kwotę 250 zł (stacja paliw, kryta pływalnia, zakład kosmetyczny).

Żadnego z nadzorowanych obiektów nie oceniono jako obiekt ze złym stanem sanitarno – technicznym.

Jako obiekty ze złym stanem technicznym, w tym pod względem sanitarnym wykazano w sprawozdaniach 2 skontrolowane obiekty tj.

- wizytowane mieszkanie na podstawie złożonej skargi mieszkańców. Kontrola wykazała wyczuwalny obcy zapach, trudny do identyfikacji. Przeprowadzone badania powietrza przez PWIS w Bydgoszczy nie wykazały przekroczeń norm. Jednak na podstawie pisemnego stanowiska PZH w Warszawie, PPIS w Lipnie uznał, że przedmiotowy lokal nie nadaje się do zasiedlenia ze względu na użycie do impregnacji konstrukcji dachowej preparatu „Ksylamit” i utrzymywanie się uciążliwego zapachu co świadczy o zanieczyszczeniu powietrza.
- Studnie przydomową kontrolowaną w związku z wystąpieniem rodzinnego zatrucia pokarmowego w miejscowości Huta Skępska, gm. Skępe (stwierdzono zły stan sanitarno – techniczny) i pobrano do badań mikrobiologicznych 1 próbkę wody.

Użytkowników poinformowano o niewłaściwym składzie mikrobiologicznym wody (dot. obecności bakterii gr. coli, E. coli, Enterokoków i ogólnej liczby mikroorganizmów w 22 ± 2 °C) i stwierdzono nieprzydatność wody do spożycia

przez ludzi. Powyższą informację przekazano również do Urzędu Miasta i Gminy Skępe. Ustalono, że miejscowość Huta Skępska będzie objęta zwodociągowaniem w roku 2012.

W obiektach nadzorowanych w ciągu roku stwierdzano nieprawidłowości dotyczące głównie: stanu ścian i sufitów, braku lub nieprawidłowo działającej wentylacji (8 różnych obiektów m.in. 2 budynki targowisk, 2 obiekty sportowe, stacja paliw, ubikacja ogólnodostępna, kryta pływalnia). We wszystkich przypadkach wszczynano postępowania administracyjne umarzone w przypadku niezwłocznego usunięcia nieprawidłowości lub wydawano decyzje z ustalonymi terminami. Nie napotymano trudności z wyegzekwowaniem nałożonych obowiązków.

W powiecie lipnowskim obserwuje się sukcesywną poprawę stanu sanitarno - technicznego co wyraża się brakiem obiektów ocenianych jako złe, a także coraz mniejszą ilością prowadzonych postępowań administracyjnych.

Miejsca wykorzystywane do kąpielii.

W związku ze zmianą przepisów prawa w miesiącu marcu PPIS w Lipnie wystosował do wszystkich gmin powiatu lipnowskiego i Przewodniczących Rad Gmin oraz organizatorów kąpielisk z poprzednich sezonów informację dotyczącą organizowania kąpielisk i miejsc wykorzystywanych do kąpielii.

W sezonie letnim 2011r. nie zgłoszono do PPIS w Lipnie zamiaru zorganizowania kąpieliska, natomiast na terenie powiatu objętych było stałym nadzorem 5 miejsc wykorzystywanych do kąpielii (4 ogólnodostępne umieszczone w serwisie kąpielisk, 1 zorganizowane przez organizatorów obozu harcerskiego).

Ustalono, że wszystkimi organizatorami miejsc wykorzystywanych do kąpielii, harmonogramy poboru próbek wody (tj. badania wody nie prędzej niż 14 dni przed sezonem oraz 1 badanie w trakcie sezonu).

W całym sezonie letnim żaden z organizatorów nie zgłosił pogorszenia jakości wody. Woda w sezonie letnim badana była w ustalonym terminie, jedynie w jednym przypadku stwierdzono opóźnienie poboru o ok. 14 dni od ustalonego terminu. W związku z powyższym, w wystąpieniu wysłanym do organizatora, pouczone o obowiązkach wynikających z przepisów prawa i zalecono ich przestrzeganie.

Wszystkie przedłożone wyniki badań wody były zgodne z wymogami aktualnego rozporządzenia.

W skontrolowanych obiektach nie stwierdzono uchybień sanitarno – higienicznych, nie nakładano mandatów.

4. Ocena stanu sanitarnego placówek ochrony zdrowia.

Ocenę opracowano na podstawie wyników kontroli przeprowadzonych w obiektach podmiotów wykonujących działalność leczniczą przez pracowników Sekcji Nadzoru Nad Obiektami Komunalnymi, Nadzoru Przeciwepidemicznego i pracownika zatrudnionego na Samodzielnym Stanowisku ds. Higieny Dzieci i Młodzieży w roku 2011.

W ewidencji PSSE w Lipnie na dzień 31.12.2011r. znajdowały się 32 zakłady opieki zdrowotnej, 52 prywatne praktyki lekarskie, w tym lekarzy stomatologów, 5 praktyk pielęgniarskich i 5 innych obiektów świadczących usługi medyczne. W ewidencji nie było obiektów publicznych wykonujących działalność leczniczą.

Na 94 obiekty w ewidencji (w tym: 70 w miastach i 24 na wsiach) ogółem skontrolowano 75 obiektów (w tym: 52 w miastach i 23 na wsiach).

W 2011r. zdjęto z ewidencji 3 obiekty (3 w miastach): 2 zakłady rehabilitacji leczniczej i 1 indywidualną praktykę lekarską.

Ujęto w ewidencji 5 nowych obiektów (3 w mieście i 2 na wsiach).

Przeprowadzono łącznie 165 kontroli (w tym: 76 – N.HK, 85 – N.EP, 4 – N.HD) w obiektach niepublicznych.

Wydano 2 (N.HK) decyzje administracyjne – 1 nakazującą usunięcie stwierdzonych nieprawidłowości, 1 opinię w formie decyzji oraz 11 decyzji płatniczych, dotyczących kwestionowanych kontroli a także wydawanych opinii sanitarnych.

Ponadto wydano 2 opinie w formie decyzji na obiekt stacjonarny, który planuje rozpocząć działalność w roku 2012.

Wydano również 9 postanowień i wystosowano 1 wystąpienie.

W roku 2011 nie nakładano mandatów i grzywien.

W roku sprawozdawczym 1 z obiektów skontrolowanych został oceniony jako zły pod względem sanitarnym i technicznym – „inny obiekt świadczący usługi medyczne“. W trakcie kontroli stwierdzono m.in. brudne i zniszczone (popękane z zaciekami) ściany i sufity we wszystkich pomieszczeniach i częściowo zniszczone wyposażenie gabinetu lekarskiego – w miesiącu grudniu wszczęto postępowania w sprawach: stwierdzonych nieprawidłowości i ustalenia wysokości opłaty.

Ponadto w w/w obiekcie stwierdzono niewłaściwy stan sanitarno – higieniczny pomieszczeń (brudne powierzchnie, brudne urządzenia sanitarne w WC, brak bieżącej dezynfekcji) i brak procedury sprzątnięcia i dezynfekcji. Osoba odpowiedzialna odmówiła przyjęcia mandatu karnego (zapropozowano mandat karny

w wysokości 200 zł). W związku z faktem, że w obecnym stanie prawnym organy PIS nie są uprawnione do prowadzenia dochodzeń i nie mogą również popierać oskarżenia przed sądem I instancji w postępowaniu uproszczonym w sprawie o popełnienie wykroczenia z art. 50 pkt. 2 ustawy z 5 grudnia 2008r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi, sprawę przekazano do dalszego postępowania Policji.

Ponadto stwierdzono nieprawidłowości stanu sanitarno - technicznego w zakładzie opiekuńczo – leczniczym (zniszczone ściany i sufity w wielu pomieszczeniach) – wystawiono decyzję administracyjną z terminem wykonania do 30.06.2012r (oraz decyzję ustalającą opłatę za przeprowadzoną kwestionowaną kontrolę).

Pozostałe obiekty tej grupy nie budzą większych zastrzeżeń, gdyż są to obiekty o dobrym stanie sanitarno - technicznym i dostosowane do zakresu udzielanych świadczeń medycznych.

W większości obiektów wykonano już konieczne prace mające na celu dostosowanie ich do aktualnie obowiązujących przepisów prawa zgodnie z zatwierdzonymi przez PPIS w Lipnie programami dostosowawczymi. Możliwość wydłużenia czasu na dostosowanie obiektów spowodowało przełożenie terminów zakończenia niektórych prac.

W 1 przypadku (prywatny gabinet stomatologiczny) wszczęto postępowania w sprawach: stwierdzonych nieprawidłowości (brak do wglądu wymaganych procedur higienicznych, brak do wglądu badań do celów sanitarno – epidemiologicznych, brak zapisów z mycia i dezynfekcji pojemnika i pomieszczenia przeznaczonego na gromadzenia odpadów medycznych) i ustalenia wysokości opłaty za kwestionowaną kontrolę. W związku z pisemną informacją o zamiarze likwidacji obiektu wydano decyzję ustalającą opłatę, po potwierdzeniu zamknięcia obiektu wydano decyzję umarzającą wszczęte postępowanie (03.01.12r.).

Wszystkie obiekty korzystały z wody wodociągów publicznych, których jakość była nadzorowana przez PSSE Lipno. Jedynie placówki ochrony zdrowia zlokalizowane w miejscowościach: Skępe, Dobrzyń nad Wisłą i Chrostkowo zaopatrywane były w wodę warunkowo dopuszczoną do spożycia przez ludzi ze względu na przekroczenia fizyko – chemiczne m.in. poziomu manganu. Pozostałe obiekty zaopatrywane były w wodę dobrej jakości.

Obiekty stacjonarne posiadają awaryjne źródła zaopatrzenia w wodę (szpital - posiada dodatkowo zbiornik rezerwowy o pojemności 400 l, zakład opiekuńczo – leczniczy posiada dodatkowy własny wodociąg lokalny).

W nadzorowanym szpitalu PPIS w Lipnie zaplanował pobór prób do badań w kierunku *Legionella sp.* na rok 2012 (właściciel ostatnie badania przeprowadzał w roku 2009 – nie wykryto *Legionelli sp.*). Natomiast w roku 2010 PPIS w Lipnie przeprowadził badania wody ciepłej na obecność *Legionella sp.* z sieci wewnętrznej budynku zakładu opiekuńczo - leczniczego. We wszystkich 5 próbkach stwierdzono 0 jtk *Legionella sp.* W roku 2011 stwierdzono nie wykonanie po upływie roku (zgodnie z zaleceniami PPIS w Lipnie) kolejnych badań w kierunku *Legionella sp.* – ustalono termin przedłożenia wyników do 15.02.2012r.

Wszystkie skontrolowane placówki ochrony zdrowia posiadają podpisane umowy z firmami posiadającymi wymagane zezwolenia na odbiór odpadów medycznych.

Sukcesywnie zwiększa się ilość urządzeń chłodniczych służących do magazynowania odpadów medycznych.

W związku z wejściem w życie rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 30 lipca 2010r. w sprawie szczegółowego sposobu postępowania z odpadami medycznymi (Dz. U. Nr 139, poz. 940) w większości obiektów zgodnie z zaleceniami:

- dostosowano posiadane procedury i sposób postępowania z odpadami medycznymi do aktualnie obowiązującego rozporządzenia,
- prowadzono zapisy z zabiegów mycia i dezynfekcji miejsca magazynowania oraz pojemników służących do gromadzenia odpadów medycznych każdorazowo po ich usunięciu (data, użyty środek dezynfekcyjny, stężenie roztworu roboczego, podpis osoby wykonującej czynność).

W pełni i na każdym stanowisku zapewnione są środki ochrony osobistej a posiadane środki dezynfekcyjne dostosowane są do zagrożeń epidemicznych.

Sprzątaniem pomieszczeń wszystkich obiektów tej grupy zajmuje się personel placówek – brak firm zewnętrznych.

5. Warunki sanitarno - higieniczne środowiska pracy.

Informacje wstępne.

Na terenie nadzorowanym przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Lipnie nadzorem objęto 166 zakładów pracy, w tym skontrolowano 161 obiektów.

Ogółem przeprowadzono 183 kontroli, w tym :

- 153 kontrole zgodnie z harmonogramem nadzoru nad obiektami na 2011r.,
- 12 kontrole poza harmonogramem (tematycznych),
- 16 kontrole sprawdzających wykonanie nałożonych na stronę obowiązków,
- 2 kontrole interwencyjne w związku z powiadomieniem o nieprawidłowościach w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy oraz wprowadzania do obrotu produktów chemicznych niebezpiecznych.

Przeprowadzone kontrole w 13 zakładach wykazały nieprawidłowości, w związku z powyższym wydano decyzje nakładające na stronę obowiązek ich usunięcia.

W 1 przypadku na wniosek strony został zmieniony termin wykonania nakazu przeprowadzenia badań środowiskowych.

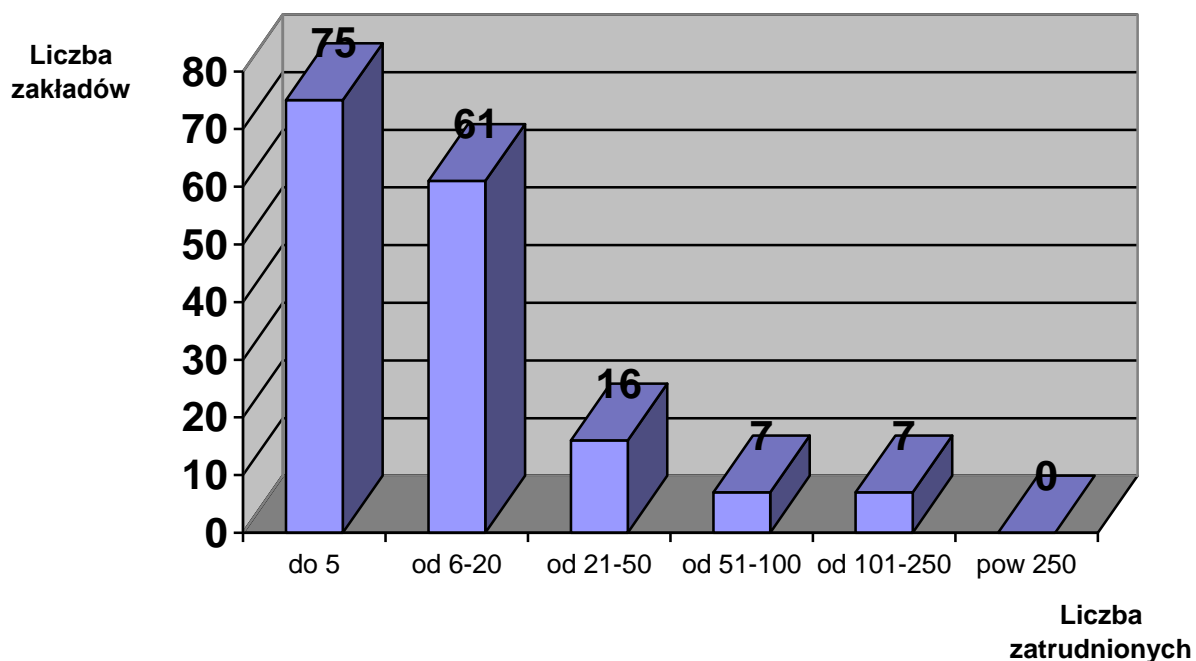
Ogółem wydano 29 decyzji administracyjnych w tym:

- 11 merytorycznych,
- 1 zmieniającą termin wykonania nałożonych na stronę obowiązków,
- 2 decyzje o umorzeniu postępowania,
- 1 decyzję o uchyleniu postępowania,
- 1 decyzję dotyczącą stwierdzenia choroby zawodowej,
- 13 decyzji płatniczych.

Ponadto w 1 przedsiębiorstwie na właściciela nałożono mandat karny w kwocie 100,00 zł za brak wymaganego oznakowania opakowania preparatu niebezpiecznego wprowadzanego do obrotu.

Struktura zatrudnienia.

Ogółem w 2011r. w nadzorowanych zakładach pracy zatrudnionych było 2963 pracowników.

Zgodnie z przedstawionym powyżej zestawieniem najwięcej jest zakładów małych prowadzonych przez rzemieślników zatrudniających do 5 pracowników oraz od 6 do 20 pracowników. Natomiast dużych zakładów zatrudniających do 250 osób jest tylko 7.

Na terenie powiatu lipnowskiego z pośród ogółu zatrudnionych najwięcej osób pracuje przy produkcji artykułów spożywczych (643), produkcji odzieży (341), produkcji wyrobów metalowych (201), produkcji maszyn i pojazdów (366), w transporcie lądowym (160) oraz w opiece zdrowotnej (167).

W 2011r. objęto nadzorem 3 nowe zakłady pracy, 2 wznowiły działalność natomiast 2 uległy likwidacji (MARKIT, BERMUDA) oraz 4 zakłady były zamknięte.

Zakres prowadzonych kontroli.

Zgodnie z planem pracy sporządzonym na 2011r. :

- sprawowano nadzór nad warunkami zdrowotnymi środowiska pracy pracowników narażonych na szkodliwe dla zdrowia czynniki fizyczne, chemiczne i biologiczne,
- prowadzono nadzór nad:
 - warunkami pracy i wypełnieniem przez pracodawców obowiązków wynikających z oceny ryzyka zawodowego pracowników zatrudnionych w zakładach opieki zdrowotnej w zakresie zagrożeń chemicznych i biologicznych,

- warunkami pracy pracowników zatrudnionych w narażeniu na kwas siarkowy,
- egzekwowaniem przepisów rozporządzenia WE nr 1907/2006 REACH oraz (WE) nr 1272/2008 CLP przez podmioty produkujące, wprowadzające i stosujące niebezpieczne substancje chemiczne i ich mieszaniny,
- sprawowano wzmożony nadzór nad prekursorami narkotyków, w tym zakaz wprowadzania do obrotu środków zastępczych,
- kontynuowano przygotowanie pracodawców pod kątem przestrzegania przepisów i zasad bhp podczas prac usuwania wyrobów zawierających azbest, w ramach realizacji rządowego „Programu Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009 - 2032”.
- przeprowadzono kontrole w zakresie wprowadzania do obrotu produktów biobójczych pod kątem przestrzegania zakazu stosowania substancji czynnych, które nie mogą wchodzić w skład produktów biobójczych,
- prowadzono promowanie zdrowego stylu życia w miejscu pracy.

Najczęściej stwierdzane nieprawidłowości w nadzorowanych zakładach pracy.

Przeprowadzone kontrole wykazały nieprawidłowości dotyczące:

- braku aktualnych badań i pomiarów czynników szkodliwych dla zdrowia na stanowiskach pracy w 7 zakładach oraz braku rejestru ww. czynników w 5 zakładach,- przekroczenia wartości najwyższych dopuszczalnych stężeń i natężeń czynników szkodliwych na stanowiskach pracy w 16 zakładach,
- uchybienia w zakresie obrotu i stosowania substancji chemicznych i ich mieszanin m.in. braku oceny ryzyka zawodowego związanego z występowaniem w miejscu pracy czynników chemicznych oraz niezgodnym z prawem oznakowaniem produktu chemicznego w 2 zakładach,
- braku oceny ryzyka zawodowego w 2 zakładach oraz braku oceny ryzyka zawodowego związanego z występowaniem w miejscu pracy czynników biologicznych w 1 zakładzie,
- braku aktualnych badań lekarskich w 1 zakładzie,
- złego stanu sanitarno-higienicznego pomieszczeń socjalnych w 1 zakładzie.

W związku z powyższym Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Lipnie wydał 11 decyzji administracyjnych zobowiązujących pracodawców do usunięcia ww. nieprawidłowości.

Zagrożenia dla zdrowia pracowników wynikające ze specyfiki produkcji zakładów działających na terenie powiatu lipnowskiego.

Najczęściej występującym zagrożeniem dla zdrowia pracowników zatrudnionych w zakładach produkcyjnych jest narażenie na szkodliwe działanie hałasu.

W 2011r. przekroczenia najwyższych dopuszczalnych natężeń poziomu hałasu stwierdzono w 16 zakładach. W 3 zakładach wydano decyzję na obniżenie poziomu ekspozycji na hałas do obowiązującej normy, co zostało wykonane w 1 zakładzie, drugi zakład został zlikwidowany a 3 ma termin wykonania obowiązku do końca czerwca 2012r.. W pozostałych 13 zakładach pracy przekroczenia utrzymują się od wielu lat - brak możliwości obniżenia hałasu do obowiązującej normy z powodu specyfiki produkcji oraz stosowanych maszyn tj: prasy, przecinarki, gilotyny, pilarki do cięcia drzew. W tych zakładach opracowany jest program działań organizacyjno-technicznych zmierzających do ograniczenia narażenia na hałas oraz pracownicy stosują odpowiednie ochronniki słuchu.

Przekroczenie wartości NDS pyłu na stanowiskach pracy wystąpiło w 1 zakładzie „BERMUDA”, który został zlikwidowany.

Stwierdzono także przekroczenie najwyższego dopuszczalnego stężenia styrenu na stanowiskach pracy w 1 zakładzie z terminem obniżenia do obowiązującej normy do dnia 30.06.2012r..

W 2011r. w porównaniu z rokiem ubiegłym odnotowano nieznaczny spadek liczby pracowników pracujących w przekroczeniach normatywów higienicznych z 78 pracowników w 2010r. do 65 pracowników w 2011r.

W ocenie Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Lipnie - poprawa warunków pracy pracownikom w związku z obniżeniem do obowiązującej normy hałasu oraz pyłu spowodowana była modernizacją i naprawą maszyn.

Nadzór nad czynnikami rakotwórczymi.

W przemyśle narażenie na substancje i czynniki o działaniu rakotwórczym występuje w 3 zakładach :

- przy obróbce drewna twardego dębowego (pył drewna) w zakładzie produkcji mebli,
- przy procesach galwanicznych (tlenek chromu VI) w galwanizerni,

- przy demontażu pokryć dachowych (pył i włókna azbestu) w firmie zajmującej się usuwaniem płyt azbestowo-cementowych z dachów budynków.

Badania środowiskowe przeprowadzane na ww. czynniki rakotwórcze nie wykazały przekroczeń wartości NDS, w związku z powyższymi warunkami pracy są bezpieczne.

W służbie zdrowia narażenie na czynniki o działaniu rakotwórczym występuje u 167 pracowników narażonych na działanie szkodliwych czynników biologicznych (WZW typu B i C) w 12 zakładach opieki zdrowotnej.

Nadzór nad substancjami chemicznymi i ich mieszaninami.

W 2011r. nadzorem objęto 14 podmiotów wprowadzających do obrotu substancje chemiczne w postaci własnej lub jako składniki w mieszaninach.

Są to:

- 1 gorzelnia rolnicza produkująca alkohol etylowy,
- 3 zakłady, które mieszają lub konfekcjonują i wprowadzają do obrotu chemikalia niebezpieczne takie jak : farby, płyny do chłodziw, elektrolit do akumulatorów, olej do lamp oliwnych, odkamieniacz, granulki zapachowe do koszy na śmieci,
- 1 przedsiębiorstwo, które importuje mieszaninę chemiczną do Polski z Chin i wprowadza do obrotu,
- 9 hurtowni, sklepów chemicznych, które sprzedają chemikalia konsumentom.

Podczas kontroli w 1 ww. zakładzie stwierdzono nieprawidłowości tj. właściciel wprowadzał do obrotu mieszaninę chemiczną niebezpieczną w nieprawidłowo oznakowanym opakowaniu. Została wydana decyzja, wycofano z obrotu nieprawidłowe opakowania oraz opracowano i wprowadzono do obrotu produkt w nowych opakowaniach zgodnych z obowiązującymi przepisami. Ponadto nałożono grzywnę w drodze mandatu na kwotę 100,00 zł na właściciela ww. przedsiębiorstwa.

W 50 zakładach działających na terenie powiatu lipnowskiego stosowane są substancje i mieszaniny chemiczne niebezpieczne w procesach produkcyjnych, do dezynfekcji, impregnacji drewna oraz do wykonywania analiz chemicznych.

W 2011 r. skontrolowano wszystkie zakłady i stwierdzono nieprawidłowości w 1 zakładzie. Wydano decyzję na opracowanie oceny ryzyka zawodowego związanego z występowaniem w miejscu pracy czynników chemicznych oraz sporządzenie spisu stosowanych substancji i mieszanin chemicznych. Wydane nakazy zostały wykonane do końca 2011r.

Przestrzeganie przez pracodawców przepisów i zasad bhp podczas prac usuwania wyrobów zawierających azbest w ramach realizacji rządowego „Programu Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009-2032”.

Liczba firm uprawnionych do demontażu pokryć dachowych zawierających azbest, które uzyskały decyzje Starosty Lipnowskiego na wytwarzanie odpadów zawierających azbest jest 30, z tego 3 firmy posiadają siedzibę na terenie powiatu lipnowskiego.

W 2011r. zgłoszenia zamiaru prowadzenia prac w kontakcie z azbestem do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Lipnie wpłynęły od P.P.H. „KOLMEX” w Kolankowie gm. Lipno.

Ww. przedsiębiorstwo jest pod nadzorem Sekcji od 2007r. i spełnia wymogi w zakresie przestrzegania obowiązujących przepisów podczas prac usuwania płyt azbestowo - cementowych z dachów budynków przez pracowników.

Właściciele 2 pozostałych firm tj.: Zakładu Blacharskiego w Lipnie, ul. Górna 28 oraz Usług Transportowych w Skępem, ul. Sierpecka 91 oświadczyli, że nie wykonują prac związanych z demontażem pokryć dachowych zawierających azbest.

Zgłoszenia zamiaru prowadzenia ww. prac otrzymano także od firmy mającej siedzibę poza terenem powiatu lipnowskiego tj. ZGK „GRONEKO” s.c. Mikorzyn, 87-732 Lubanie. Przeprowadzono 1 kontrolę podczas prac polegających na usuwaniu wyrobów zawierających azbest przez pracowników ww. zakładu, z dachu budynku mieszkalnego i nie stwierdzono nieprawidłowości.

Uzgodniono z Powiatowym Inspektorem Nadzoru Budowlanego w Lipnie o wzajemnym informowaniu się o składanych przez firmę zgłoszeniach zamiaru prowadzenia prac w kontakcie z azbestem.

Nadzór nad obrotem środkami zastępczymi „dopalaczami”.

Zgodnie z realizacją ustawowych obowiązków nałożonych na jednostki PIS ustawą z dnia 8 października 2010r. o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii oraz ustawy o Państwowej Inspekcji Sanitarnej /Dz. U. z 2011r. Nr 212, poz. 1263/, Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Lipnie podejmował działania w zakresie przeciwdziałania wprowadzaniu do obrotu środków zastępczych tj:

- w dniu 28.02.2011r. powołał Zespół do prowadzenia nadzoru podmiotów, w których potencjalnie mogą być wprowadzane środki zastępcze.

W skład zespołu wchodzi pracownicy z Sekcji Higieny Pracy, Higieny Żywności

oraz Higieny Komunalnej.

W 2011r. pracownicy z ww. Sekcji przeprowadzili 80 kontroli w obiektach nadzorowanych takich jak: restauracje, małe gastronomie, sklepy na stacjach paliw, targowisko miejskie, w których mogą być wprowadzane środki zastępcze i nie stwierdzili ich w sprzedaży.

Postępowanie w sprawie chorób zawodowych.

W 2011r. do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Lipnie wpłynęło 1 zgłoszenie podejrzenia choroby zawodowej. Po przeprowadzeniu postępowania wyjaśniającego oraz na podstawie orzeczenia lekarskiego wydanego przez Poradnię Chorób Zawodowych we Włocławku, Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Lipnie wydał 1 decyzję o stwierdzeniu choroby zawodowej.

Wnioski.

1. Stan sanitarny większości kontrolowanych zakładów na terenie działalności Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Lipnie należy uznać za zadowalający.
2. W dalszym ciągu czynnikiem szkodliwym występującym w przekroczeniu normatywu higienicznego jest hałas. Pracownicy narażeni na hałas stosują dobrane ochronniki słuchu natomiast pracodawcy opracowali programy działań organizacyjno - technicznych mające na celu ograniczenie hałasu. Obowiązki nakładane na stronę w decyzjach, w związku z nieprawidłowościami stwierdzonymi podczas kontroli są realizowane w terminie (tylko w 1 przypadku strona wystąpiła o przedłużenie terminu wykonania nakazów).
4. Nie stwierdzono nieprawidłowości przy obrocie i stosowaniu prekursorów kat. 2 i 3 oraz produktów biobójczych.
5. W 2011r. 4 zakłady zawiesiły działalność gospodarczą oraz 2 duże zakłady uległy likwidacji.

6. Warunki sanitarno-higieniczne w placówkach nauczania, wychowania i wypoczynku oraz w szkołach wyższych.

W roku 2011 działalność Państwowej Inspekcji Sanitarnej w zakresie Higieny Dzieci i Młodzieży polegała na dążeniu do tego, aby szkoły i inne placówki oświatowo-wychowawcze zapewniły odpowiedni standard higieniczny dla dzieci i młodzieży szkolnej poprzez bieżący nadzór sanitarny.

Od 01.01.2011 r. do 31.12.2011 r. Stanowisko ds. Higieny Dzieci i Młodzieży Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Lipnie obejmowało nadzorem sanitarnym 71 placówek stałych (w 2010 r. - 68 placówek) oraz 10 placówek sezonowych (w 2010 r. - 4 placówki).

Oceniając stan sanitarno-techniczny i warunki pobytu w placówkach nauczania i wychowania przeprowadzono łącznie 141 kontroli sanitarnych (rok 2010 - 196 kontroli). Wydano 3 decyzje administracyjne (merytoryczne) nakazujące usunięcie stwierdzonych nieprawidłowości (w 2010r. - wydano 6 takich decyzji). W styczniu 2011 r. na terenie powiatu lipnowskiego powstały następujące placówki:

- ▶ Niepubliczny Punkt Przedszkolny przy Szkole Podstawowej w Zajezierzu,
- ▶ Niepubliczny Punkt Przedszkolny przy Szkole Podstawowej w Woli,
- ▶ Niepubliczny Punkt Przedszkolny przy Szkole Podstawowej w Cieluchowie,
- ▶ Niepubliczny Punkt Przedszkolny przy Szkole Podstawowej w Czarnem,
- ▶ Niepubliczny Punkt Przedszkolny przy Szkole Podstawowej w Zadusznikach.

Wszystkie te placówki uzyskały pozytywną opinię Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Lipnie.

W 2011 r. na terenie powiatu lipnowskiego zlikwidowano następujące placówki:

- Szkołę Podstawową w Makówcu
- Szkołę Podstawową w Kikole i Publiczne Gimnazjum w Kikole, a utworzono Zespół Szkół w Kikole.

W skontrolowanych placówkach uczyło się i przebywało 9737 dzieci i młodzieży. W ramach sprawowanego bieżącego nadzoru sanitarnego skontrolowano 81 placówek w tym: 71 placówek stałych oraz 10 placówek sezonowych oceniając stan sanitarno-techniczny i warunki pobytu.

Warunki do utrzymania higieny	2010		2011	
	Liczba	%	Liczba	%
Brak wodociągu	0	0	0	0
Brak kanalizacji	0	0	31*	43,66
Ponadnormatywna liczba uczniów na urządzenie ustępowe	0	0	0	0
Ustępy zewnętrzne	0	0	0	0

* W roku 2010 i latach poprzednich placówki wykazywano jako posiadające kanalizację miejscową, natomiast za 2011 rok jako nie posiadające kanalizacji. Przyczyną funkcjonowania placówek bez kanalizacji jest brak możliwości technicznych ich podłączenia tj. brak sieci kanalizacyjnej na terenie gmin. W 2011 roku podłączono do wiejskiej oczyszczalni ścieków Zespół Szkół w Karnkowie.

Na szczegółową ocenę warunków pobytu i nauki w placówkach nauczania i wychowania pozwoliły badania środowiska szkolnego. Łącznie przeprowadzono 526 badań w tym: 163 badania tygodniowego rozkładu zajęć lekcyjnych (nieprawidłowości nie stwierdzono) oraz 363 badania dostosowania mebli do wzrostu uczniów/przedszkolaków (nieprawidłowości nie stwierdzono).

W ramach oceny infrastruktury do prowadzenia zajęć wf stwierdzono, że 37 szkół miało warunki wystarczające do realizacji zajęć wf, 5 placówek miało warunki niewystarczające, a 2 placówki nie posiadały warunków do prowadzenia zajęć wf.

Szkolne zespoły sportowe posiadało 25 placówek, natomiast pozostałe placówki posiadały salę zastępczą/rekreacyjną z boiskiem, tylko salę zastępczą/rekreacyjną lub tylko boisko sportowe. Uczniowie korzystali też z sal gimnastycznych, hal sportowych, basenu oraz boisk „Orlik” zlokalizowanych poza placówką. Sprawdzano sposób sprawowania podstawowej opieki zdrowotnej nad uczniami w szkołach. W wyniku przeprowadzonych kontroli stwierdzono, że podstawowa opieka zdrowotna nad uczniami w szkołach w powiecie lipnowskim sprawowana jest głównie poza szkołą. Tylko nieliczne szkoły mają na swoim terenie gabinety profilaktyki zdrowotnej i pomocy przedlekarskiej. Stwierdzono, że stan sanitarny i techniczny wszystkich skontrolowanych gabinetów nie budził zastrzeżeń. We wszystkich szkołach oceniono sytuację dożywiania dzieci i młodzieży.

Rok	Wydawanie ciepłych posiłków				Organizowanie śniadań szkolnych		Podawanie napoju	
	Liczba placówek		Liczba dzieci i młodzieży		liczba placówek	liczba korzystających	liczba placówek	liczba korzystających
	ogółem	w tym wyłącznie z posiłków jednodaniowych	z obiadów pełnych	z posiłków jednodaniowych				
2010	32	29	813	2803	19	1512	25	2095
2011	34	28	618	3375	17	1270	19	1749

W 2011 r. ciepły posiłek wydawały 34 placówki dla 3993 uczniów (w tym 28 placówek wydawało wyłącznie posiłek jednodaniowy dla 3375 uczniów). Szkoły organizowały też śniadania oraz podawanie napoju. Z posiłków dofinansowanych skorzystało 3413 uczniów (w 2010 roku 3531 uczniów). W trakcie kontroli sanitarnych sprawdzano też place zabaw funkcjonujące przy szkołach i przedszkolach, ich stan techniczny w tym piaskownice i sposób ich zabezpieczenia przed dostępem zwierząt. Przeprowadzone w tym zakresie kontrole nie wykazały nieprawidłowości. Należy pamiętać aby przed rozpoczęciem sezonu dokonywać wymiany piasku i odpowiednio zabezpieczać piaskownice przed dostępem zwierząt. Sprawdzać na bieżąco stan techniczny i mocowanie urządzeń do podłoża na placach zabaw i regulaminy korzystania z ww. placów celem poprawy bezpieczeństwa bawiących się tam dzieci.

W trakcie trwania wypoczynku w roku 2011 przeprowadzono łącznie 14 kontroli sanitarnych, podczas których oceniono spełnienie wymagań sanitarno-higienicznych przez organizatorów wypoczynku w odniesieniu do stanu i wyposażenia pomieszczeń, miejsc przebywania uczestników, zaopatrzenia w wodę, zaplecza sanitarnego, gromadzenia odpadów stałych i odprowadzenia ścieków. Sprawując bieżący nadzór sanitarny skontrolowano 10 placówek sezonowych (były to placówki letniego wypoczynku). W okresie ferii zimowych 2011 r. podobnie jak w roku 2010 na terenie powiatu lipnowskiego nie zorganizowano wypoczynku dla dzieci i młodzieży szkolnej. Z wypoczynku letniego skorzystało 843 dzieci i młodzieży. Podczas trwania wypoczynku przeprowadzono jedną wspólną kontrolę z przedstawicielami Komendy Powiatowej Policji w Lipnie. W jednej placówce (dot. obozu harcerskiego pod namiotami bez stałej infrastruktury komunalnej)

nałożono mandat karny z powodu złego stanu sanitarno-higienicznego na terenie obozu oraz braku właściwego zaplecza sanitarnego dla jego uczestników. Stwierdzone nieprawidłowości zostały niezwłocznie usunięte. W trakcie trwania wypoczynków nie zgłoszono żadnych skarg, nie było interwencji.

Organizatorzy wypoczynku dla dzieci i młodzieży zapewnili uczestnikom bezpieczne i higieniczne warunki pobytu.

W ramach działalności profilaktycznej ukierunkowanej na zapobieganie zachorowaniom na choroby zakaźne przesłano dyrektorom szkół na terenie powiatu lipnowskiego w wersji elektronicznej film i prezentację dotyczącą profilaktyki zakażeń wirusem grypy adresowane do dzieci i młodzieży w wieku szkolnym. Ponadto podobnie jak w roku 2010 kontrolowano w szkołach warunki do utrzymania higieny osobistej uczniów. Sprawdzano stan higieniczny zaplecza sanitarnego, wyposażenie sanitariatów w mydło w dozownikach, suszarki lub ręczniki jednorazowe do rąk, papier toaletowy. Stwierdzono, że wszystkie placówki zapewniły odpowiednie warunki swoim uczniom w ww. zakresie.

Łącznie w wyniku działalności kontrolnej wydano 3 decyzje administracyjne (merytoryczne) nakazujące usunięcie zaniedbań sanitarno-higienicznych. Nakazy dotyczyły: złego stanu sanitarno-technicznego schodów wewnątrz budynku szkolnego, złego stanu sanitarno-technicznego stolarki okiennej, złego stanu sanitarno-technicznego podłogi w sali gimnastycznej.

Wnioski:

- W wyniku przeprowadzonych kontroli sanitarnych nie stwierdzono budynków nieprzystosowanych do potrzeb nauczania i wychowania, jak również w złym stanie technicznym, jak i porządku i czystości.
- Na terenie powiatu lipnowskiego nie ma placówek nauczania i wychowania z ustępami zewnętrznymi.
- Wszystkie placówki podłączone są do sieci wodociągowej. Jednak 31 placówek nie posiada kanalizacji (ścieki odprowadzane są do szamba).
- Szkolne gabinety profilaktyki zdrowotnej i pomocy przedlekarskiej spełniały w 100% wymagania sanitarno-higieniczne.
- Wszystkie szkoły zapewniały odpowiednie warunki do utrzymania higieny osobistej uczniów.

7. Stan sanitarny obiektów żywności, żywienia i przedmiotów użytku .

W 2011r. pracownicy Sekcji Higieny Żywności Żywienia i Przedmiotów Użytku przeprowadzili 480 kontrole sanitarnych. Kontrole przeprowadzono zgodnie z harmonogramem kontroli na 2011r. i w sytuacjach zagrożenia zdrowotnego ze strony żywności i przedmiotów użytku. Podczas kontroli zwracano szczególną uwagę na takie zagadnienia jak:

- znakowanie żywności,
- higiena sprzedaży żywności nie opakowanej jednostkowo,
- higiena osobista i stan zdrowia zatrudnionego personelu,
- warunki przechowywania żywności łatwo psującej się,
- identyfikowalność surowców i produktów,
- legalność pochodzenia mięsa i jego przetworów znajdujących się w sprzedaży,
- żywność modyfikowana genetycznie (GMO),
- suplementy diety,
- wprowadzanie i przestrzeganie w zakładach produkcji i obrotu żywnością praktyk (GMP, GHP) oraz systemu HACCP zapewniających bezpieczeństwo żywności,
- bezpieczeństwo zdrowotne żywności, kosmetyków oraz materiałów i wyrobów kontaktujących się z żywnością,
- wprowadzanie do obrotu środków zastępczych tzw. dopalaczy
- przestrzeganie zakazu palenia w zakładach gastronomicznych.

Celem poprawy stanu sanitarno-higienicznego zakładów produkcji i dystrybucji żywności wydano 27 decyzji administracyjnych.

W ramach, prowadzonej przez Inspekcję Sanitarną, urzędowej kontroli i monitoringu żywności, pobrano 170 próbek do badań laboratoryjnych. Niezgodności z przepisami nie stwierdzono.

Charakterystyka stanu sanitarnego ważniejszych grup obiektów żywnościowo- żywieniowych.

Automaty do lodów - sezonową działalność w miesiącach czerwiec - sierpień prowadziło 7 automatów zlokalizowanych w Lipnie i Skępem. Ich stan sanitarny i techniczny nie budził zastrzeżeń i utrzymywał się na poziomie roku ubiegłego.

Piekarnie – nadzorem, podobnie jak w roku poprzednim objętych było 15 obiektów. W większości przypadków piekarnie są funkcjonalnymi zakładami spełniającymi podstawowe wymogi sanitarne. Ich stan sanitarny i techniczny uległ nieznacznej poprawie w stosunku do roku ubiegłego.

Ciastkarnie – stan sanitarny tej grupy /2 zakłady/ jest zadawalający i nie budzi zastrzeżeń natury sanitarno-higienicznej. W żadnej ciastkarni nie wytwarza się i nie stosuje kremów z udziałem jaj surowych.

Przetwórnice owocowo - warzywne - stan sanitarno-techniczny 3 działających zakładów był dobry i utrzymywał się na poziomie roku ubiegłego, również w zakresie wdrażania systemu HACCP. Zdecydowanie najlepszymi obiektami w tej grupie jest Zamrażalnia Owoców i Warzyw d'aucy Polska w Lipnie, ul. Wojska Polskiego 12A i Zakład Przetwórstwa Owocowo-Warzywnego „Dawtona” w Lipnie, ul. Wojska Polskiego 12. Są to obiekty nowoczesne i funkcjonalne. W 2011 r., ze względu na kłopoty finansowe, zawiesił działalność produkcyjną Zakład Przetwórstwa Owocowo-Warzywnego „Markłós” w Lipnie, ul. Polna 18, który specjalizuje się w produkcji ogórków konserwowych i kapusty kwaszonej.

Zakłady przemysłu zbożowo – młynarskiego - w 2011 r. działalność podobnie jak w roku poprzednim prowadził młyn w Walentowie i nie budził zastrzeżeń pod względem sanitarno - higienicznym. Pod koniec roku działalność wznowił młyn w Dobrzyniu n. Wisłą, w którym prowadzony będzie przemiał zboża na mąkę i kaszę.

Sklepy - liczba obiektów w tej grupie - 323 zmniejszyła się w porównaniu z rokiem ubiegłym o 1 obiekt. W 2011 r. powstało 18 nowych obiektów, likwidacji uległo 19, głównie wiejskich, małych sklepów. Odnotowano także zmiany właścicieli działających wcześniej sklepów. Stan sanitarno- techniczny większości z 224 skontrolowanych sklepów spożywczych jest zadawalający i ulega systematycznej poprawie, zwłaszcza jeśli chodzi o zaopatrzenie w wodę i urządzenia chłodnicze.

Chociaż wszystkie sklepy posiadają w dostatecznych ilościach urządzenia chłodnicze, to nie zawsze zachowuje się ciągłość łańcucha chłodniczego np przetwory mleczne, paczkowane wędliny przechowywane były na ladzie sprzedaży. Innymi stwierdzanymi nieprawidłowościami i przyczyną wydania 18 decyzji administracyjnych były: brak urządzeń i środków do mycia i dezynfekcji sprzętu i wyposażenia, brak warunków do przechowywania sprzętu porządkowego, brak lub nieprawidłowe wykorzystywanie pomieszczeń socjalnych, niewłaściwy stan sanitarny i techniczny pomieszczeń, zniszczony sprzęt pomocniczy, nie wdrażanie systemów lub brak utrzymania systemów GMP/GHP, HACCP, brak dostatecznej ilości urządzeń chłodniczych. Podczas dokonywanych w trakcie kontroli sanitarnych

ogłędzin etykiet środków spożywczych, nie znaleziono informacji o tym, że produkt zawiera w swym składzie GMO.

Nie odnotowano nieprawidłowości w zakresie obrotu środkami spożywczymi dietetycznymi i suplementami diety. Wprowadzane do obrotu w sklepach spożywczych kosmetyki i przedmioty użytku przechowywane i eksponowane były prawidłowo. Higiena personelu w większości obiektów była zadawalająca.

Środki transportu dostosowane są do asortymentu dostarczanych środków spożywczych i nie budzą zastrzeżeń natury sanitarnej.

Istniejące na naszym terenie supermarkety, to obiekty o dobrym stanie sanitarno-technicznym. W supermarketach prawidłowo i systematycznie prowadzona jest kontrola warunków transportu i przechowywania artykułów łatwo psujących się oraz zamrożonych. W 2011 r. w sklepach spożywczych nałożono 15 mandatów karnych na kwotę 1650 zł. z powodu nienależytego bieżącego stanu sanitarnego i wprowadzania do obrotu przeterminowanej żywności.

Kioski spożywcze – W 2011 r. zaewidencjonowanych było 15 kiosków. Liczba obiektów zmniejszyła się w stosunku do roku ubiegłego o 3. Stan sanitarno-higieniczny tej grupy obiektów był zadawalający.

Hurtownie spożywcze - w 2011 r. nadzorowano 6 hurtowni spożywczych (w stosunku do roku poprzedniego o 1 obiekt mniej – likwidacja działalności) i 1 magazyn składu celnego, gdzie przechowywane były importowane z Chin substancje pomagające w przetwarzaniu - enzymy gorzelnicze. Stan sanitarno-techniczny hurtowni był dobry i utrzymywał się na poziomie roku ubiegłego.

Obiekty ruchome i tymczasowe - w 2011 r. zaewidencjonowanych było 19 obiektów (o 5 więcej jak w roku ubiegłym) - głównie punktów sprzedaży słodczy opakowanych jednostkowo oraz owoców i warzyw na targowiskach. Stan sanitarny tych obiektów nie budził zastrzeżeń.

Inne obiekty obrotu żywnością- w grupie tej zaewidencjonowane było 28 aptek i punktów aptecznych oraz 5 punktów sprzedaży słodczy i alkoholu na stacjach paliw, z wdrożonymi zasadami GHP. Stan sanitarno-techniczny punktów sprzedaży słodczy i alkoholi nie budził zastrzeżeń.

Zakłady żywienia zbiorowego otwarte – funkcjonowało 69 obiektów (68 w 2010r.), w tym 12 restauracji. W 2011 r. w grupie tej powstały 3 restauracje i 8 punktów małej gastronomii. Właściciele zlikwidowali lub zawiesili ze względów finansowych działalność 1 restauracji i 4 zakładów małej gastronomii. Nastąpiły też zmiany właścicieli istniejących już zakładów. Działające na naszym terenie

restauracje zlokalizowane są w Lipnie, Dobrzyniu n. Wisłą i na terenie gminy Skępe. Ich stan sanitarno-techniczny w zasadzie nie budził zastrzeżeń.

W grupie zakładów żywienia zbiorowego otwartego w 2011 r. funkcjonowało 57 zakładów małej gastronomii.

Znaczna część tych obiektów, to punkty działające sezonowo w miejscowościach turystyczno –wypoczynkowych. Stan sanitarno – techniczny większości zakładów małej gastronomii był zadawalający.

Zakłady żywienia zbiorowego zamknięte

Bloki żywienia w szpitalach

Nadzorem sanitarnym w 2010 r. objęty był 1 działający na naszym terenie obiekt: - blok żywienia Niepublicznego Zakładu Usług Medycznych, Szpitala Położniczo – Ginekologiczny w Lipnie, ul. Księżycowa 18 .

Przeprowadzono 1 kontrolę sanitarną, podczas której nie stwierdzono uchybień sanitarno – higienicznych.

Stołówki szkolne – w 2011 r. działało podobnie jak w roku ubiegłym 14 stołówek. Ich stan sanitarno- techniczny nie budził zastrzeżeń. We wszystkich stołówkach szkolnych znajduje się niezbędne wyposażenie, w tym urządzenia chłodnicze. W 2011 r. jedynie w 5 stołówkach szkolnych podawano obiady dwudaniowe, zaś w pozostałych w ramach programu dożywiania dzieci, gotowano zupy z wkładką mięsną, którą stanowiła kiełbasa lub pulpet. Posiłki były urozmaicone i nie powtarzały się w jadłospisie dekadowym. W czasie kontroli stołówek szkolnych udzielano instruktażu, dotyczącego zasad prawidłowego żywienia, układania jadłospisów, higieny produkcji itp. W 14 obiektach dokonano oceny żywienia na podstawie analizy jadłospisów dekadowych – nieprawidłowości nie stwierdzono.

Stołówki na koloniach i obozach - w ramach letniego wypoczynku dzieci i młodzieży, wspólnie z pracownikami oddziału N.HD skontrolowano 6 stołówek kolonijnych i obozowych, z których korzystało 9 turnusów. Wypoczynek dzieci i młodzieży zlokalizowany był głównie nad jeziorami gminy Skępe i Wielgie.

Sposób żywienia dzieci i młodzieży na obozach i koloniach, jak i stan sanitarny stołówek uznano podobnie jak w roku poprzednim za prawidłowy.

Stołówki przedszkolne – funkcjonowało 14 stołówek przedszkolnych. W wyniku przeprowadzonych kontroli nie stwierdzono uchybień natury sanitarno-higienicznej. Żywienie dzieci na podstawie analizy jadłospisów dekadowych uznano za prawidłowe. W większości przedszkoli podaje się 3 posiłki dziennie, a obiady są

dwudaniowe. Posiłki są urozmaicone, zawierają dodatki owocowe i warzywne, pieczywo mieszane. W skład śniadań wchodzi ciepłe posiłki mleczne. Przyrządzając posiłki stosuje się różnorodne techniki kulinarne. Dwa przedszkola, tzw. Kluby Malucha podają obiady w formie cateringu dostarczanego przez restaurację Nova w Skępem, natomiast śniadania i podwieczorki dzieci przynoszą własne. Korzysta się z naczyń jednorazowych.

Zakłady usług cateringowych – działały 2 zakłady: 1 zajmujący się głównie gotowaniem zup dla zakładów pracy i drugi powstały w 2011 roku, produkujący pizzę na zamówienie telefoniczne klientów, z dostawą na miejsce. Uchybień natury sanitarnej nie stwierdzono.

Inne zakłady żywienia - w grupie tej działało 25 obiektów nie budzących zastrzeżeń natury sanitarno-higienicznej. W 2011r. powstało 7 nowych zakładów, a 2 uległy likwidacji.

Blok żywienia Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Lipnie ul. Włocławska 28 – zakład zajmuje się gotowaniem zupy z wkladką dla osób korzystających z opieki społecznej. Stawka dzienna przeznaczona na wyżywienie jednej osoby wynosi 2,20 zł. Większość posiłków wydawana jest na zewnątrz w naczyniach własnych konsumentów. Nieprawidłowości natury sanitarnej nie stwierdzono.

Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „WIMED” Zakład Opiekuńczo- Leczniczy w Suradówku, gm. Wielgie

Jest to nowoczesny, funkcjonalny i dobrze wyposażony obiekt. W 2011r. przeprowadzono w nim kontrolę, podczas której nie stwierdzono uchybień sanitarno-higienicznych. obiady dla pacjentów przygotowywane są w restauracji „Nova” w Skępem. Przywożone są w termosach, porcjowane i wydawane przez dietetyczkę. Pozostałe posiłki przygotowywane są na miejscu. Żywnienie jest urozmaicone, dostosowane do stanu zdrowia pacjentów.

Domy weselne – w 2011r. powstały 3 zakłady. Działało 8 obiektów specjalizujących się w obsłudze uroczystości rodzinnych i imprez okolicznościowych. Ich stan sanitarno-higieniczny nie budzi zastrzeżeń.

Punkty dożywiania w szkołach - funkcjonowały w 15 szkołach, w zaadaptowanych pomieszczeniach lub salach lekcyjnych. W 2011 r. zlikwidowano 1 punkt dożywiania w związku z likwidacją szkoły w Zajezierzu i utworzono 6 nowych. W punktach dożywiania, dzieci otrzymują słodkie pieczywo, jogurty i napoje. W kilku

punktach przygotowywane są kanapki lub podawane zupy z wkładką, dostarczane z zewnątrz.

Stan sanitarno-higieniczny punktów dożywiania nie budził zastrzeżeń.

Podsumowując stan sanitarno-higieniczny obiektów żywności i żywienia za 2011 r. należy zauważyć:

1. Wprowadzone regulacje prawne, zgodne z wymaganiami UE oraz wdrożenie systemu jakości w działalności kontrolnej Inspekcji Sanitarnej, przyczyniły się do usprawnienia systemu nadzoru nad bezpieczeństwem żywności i w konsekwencji do zmniejszenia ryzyka zagrożenia zdrowia ludności wynikającego ze spożywania żywności o niewłaściwej jakości zdrowotnej.
2. Stan sanitarny zakładów branży spożywczej systematycznie poprawia się. Jest to spowodowane poprawą stanu technicznego zakładów i wdrażaniem systemów zapewnienia bezpieczeństwa żywności GHP, GMP, HACCP.
3. Systematycznie poprawia się jakość środków spożywczych o czym świadczy brak próbek kwestionowanych. Jest to wynikiem poprawy stanu sanitarno-technicznego placówek, przestrzegania ogólnych zasad higieny w produkcji i obrocie a także kontroli zewnętrznej, sprawowanej przez organy PIS w ramach urzędowej kontroli żywności.
4. W 2011 roku na terenie powiatu lipnowskiego nie było żadnego incydentu żywnościowego, który stanowiłby istotne zagrożenie dla zdrowia i życia ludzi, zarówno pod względem skali zjawiska jak i rodzaju zagrożenia.
5. W 2011 roku, w nadzorowanych obiektach nie odnotowano żadnego zbiorowego zatrucia pokarmowego.

8. Zapobiegawczy nadzór sanitarny

W 2011 roku pion zapobiegawczego nadzoru sanitarnego Państwowej Inspekcji Sanitarnej realizował ustawowe obowiązki i zadania w zakresie ochrony zdrowia publicznego, polegające na opiniowaniu lub uzgadnianiu pod względem sanitarno – higienicznym:

- miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego miast i gmin,
- zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko dla miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego,

- wniosków dotyczących konieczności przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko a w przypadku stwierdzenia takiej potrzeby – co do zakresu raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko,
- wniosków o opinię sanitarną przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach zgody na realizację przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, jeżeli obowiązek przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko został stwierdzony
- dokumentacji projektowych inwestycji,
- wniosków dotyczących uzgodnień do decyzji o warunkach zabudowy,
- innych dokumentacji, koncepcji itp.

Ponadto zapobiegawczy nadzór sanitarny prowadził działalność kontrolną i uczestniczył w oddawaniu do użytku obiektów budowlanych wydając opinie.

Charakterystyka i ilość wydawanych uzgodnień i opinii w formie postanowień i opinii sanitarnych

W 2011 roku wydawano uzgodnienia i opinie sanitarne w drodze postanowień oraz opinii.

- W formie postanowień – głównie wydawane są postanowienia uzgadniające miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego.
Łącznie wydano 3 postanowienia.
- W innej formie – wydano 222 opinie sanitarnych w formie pisma.
Wydane pisma dotyczyły uzgodnień projektów budowlanych (20), uzgodnienia zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko (2), opinii do miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego (5), opinii co do potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, a w przypadku stwierdzenia takiej potrzeby – co do zakresu raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko (33), opinii przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach (13), opinii dotyczących pozwolenia na użytkowanie obiektów i w związku z rozpoczęciem użytkowania lub (i) działalności (54), innych opinii sanitarnych głównie dotyczących lokalizacji nowych obiektów przed wydaniem decyzji o warunkach zabudowy(95).

Charakterystyka i ilość dokonanych kontroli sanitarnych i zagadnienia problemowe.

W związku z działalnością kontrolną prowadzoną w zakresie nadzoru zapobiegawczego w 2011 roku dokonano łącznie 68 kontroli sanitarnych w tym 59 kontroli w związku z dopuszczeniem do użytkowania obiektu i (lub) rozpoczęciem nowej działalności.

Dokonywane kontrole sanitarne dotyczyły głównie nowych obiektów rozpoczynających nową działalność. W większości były to zakłady fryzjerskie, kosmetyczne, odnowy biologicznej, sklepy i zakłady spożywcze, punkty przedszkolne, sieci wodociągowe i stacje uzdatniania wody, świetlice wiejskie oraz jedna apteka ogólnodostępna i jedna hurtownia farmaceutyczna.

Większość z tych obiektów (38) nie posiadały opracowanych dokumentacji projektowych, nie uzyskując tym samym opinii sanitarnej o obiekcie. 21 obiektów posiadało opracowany projekt budowlany i uzgodnienie pod względem wymogów higieniczno – sanitarnych.

Pion zapobiegawczego nadzoru sanitarnego uczestniczył w oddawaniu do użytku obiektów budowlanych wydając w tym zakresie stosowne opinie sanitarne.

W 2011 roku wydano łącznie 54 opinie w związku z przystąpieniem do użytkowania i rozpoczęcia nowej działalności – w tym dla obiektów istniejących 39 opinii sanitarnych. Wśród dopuszczonych do użytkowania obiektów od podstaw budowany był jeden obiekt z małą gastronomią, trzy stacje uzdatniania wody, sieci wodociągowe, jeden dom przedpogrzebowy, astrobaza, jeden budynek handlowo – usługowo – biurowy, jedna oczyszczalnia ścieków . Pozostałe obiekty powstały na bazie istniejących budynków w wyniku przebudowy, rozbudowy, remontu i (lub) zmiany sposobu użytkowania istniejących pomieszczeń na nową działalność.

Nie wydano żadnego sprzeciwu na użytkowanie zgłoszonych obiektów.

Bez opinii sanitarnej przekazywane były do użytkowania małe obiekty handlowo – usługowe nie posiadające opracowanych projektów takie jak zakłady fryzjerskie, kosmetyczne, odnowy biologicznej (solaria), sklepy i punkty z małą gastronomią oraz punkty przedszkolne organizowane w Szkołach Podstawowych.

Wszystkie odbierane obiekty, których projekt został wcześniej uzgodniony pod względem wymogów higieniczno – sanitarnych i zdrowotnych w większości były przygotowane zgodnie z uzgodnionym projektem a w nielicznych przypadkach występowały niewielkie zmiany, które nie miały wpływu na stan higieniczno – sanitarny obiektu. Zapobiegawczy Nadzór Sanitarny wyrażał opinie sanitarne

w formie pisma w związku z dopuszczeniem do użytkowania nowo wybudowanych obiektów oraz obiektów istniejących zmieniających sposób użytkowania.

W przypadku stwierdzenia nieprawidłowości pozytywne opinie sanitarne wydawane były w późniejszym terminie po wykonaniu i sprawdzeniu realizacji zaleceń z protokołu kontrolnego a sporadycznie z warunkami do wykonania w określonym terminie. Wszystkie odbiory dokonywane są wspólnie z kierownikami sekcji, która obejmie nadzorem rozpoczynający działalność obiekt.

Podsumowanie:

Biorąc pod uwagę dotychczas prowadzoną działalność największym problemem jest uzyskanie od „małych” inwestorów najczęściej po raz pierwszy rozpoczynających działalność, nie dysponujących odpowiednimi środkami finansowymi, odpowiedniej dokumentacji projektowej. W takich przypadkach działalność Zapobiegawczego Nadzoru Sanitarnego coraz częściej sprowadza się do udzielania informacji o obowiązujących warunkach technicznych budynków i wymogach higieniczno – sanitarnych i zdrowotnych dla danego typu działalności. W wielu przypadkach projektantom udzielane są konsultacje odnośnie układu technologicznego projektowanych pomieszczeń i sugerowane właściwe rozwiązania techniczne i technologiczne. Udzielanie informacji petentom i projektantom zajmuje coraz więcej czasu pracy i nie jest nigdzie udokumentowane. Najczęściej zdarza się, że petenci pisemnie bez wstępnych uzgodnień i odpowiedniej dokumentacji zgłaszają gotowość rozpoczęcia działalności. W związku z rozpoczęciem działalności takich obiektów, pomimo braku dokumentacji, każdorazowo przeprowadzana jest kontrola i wydawana jest opinia sanitarna dotycząca spełnienia wymogów higieniczno – sanitarnych.

9. Działania z zakresu oświaty zdrowotnej i promocji zdrowia.

- a) Inicjowanie przedsięwzięć zmierzających do zaznajomienia społeczeństwa z czynnikami szkodliwymi dla zdrowia, popularyzowania zasad higieny i racjonalnego żywienia, metod zapobiegania chorobom,
- b) wprowadzanie programów edukacyjnych krajowych , wojewódzkich i lokalnych do placówek szkolno-wychowawczych, ocena działalności zdrowotnej prowadzonej przez placówki wychowawcze, zakłady opieki zdrowotnej, inne instytucje i organizacje oraz udzielanie im pomocy w prowadzeniu tej działalności
- c) szkolenia szkolnych realizatorów programów profilaktycznych, młodzieży,

- d) organizacja konkursów: plastycznych, wiedzy i sprawności dotyczących zdrowego stylu życia,
- e) organizacja działań akcyjnych przy współpracy innych instytucji w kwestii zdrowia publicznego społeczności lokalnej.

działania:

- profilaktyka uzależnień, w tym: palenia tytoniu, picia alkoholu i zażywania substancji psychoaktywnych,
- promowania zdrowego stylu życia, w tym zbilansowanej diety i aktywności fizycznej,
- profilaktyka HIV/AIDS
- profilaktyka nowotworowa,

Wszystkie te działania kierowane były do:

- dzieci w wieku przedszkolnym i szkolnym oraz ich rodziców i opiekunów,
- młodzieży szkół gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych, wychowawców, nauczycieli i pedagogów szkolnych.

Realizowane programy:

„Trzymaj Formę!”

Pracownik Pionu OZ i PZ w roku 2011 realizował wspólnie z koordynatorami szkolnymi ogólnopolski program edukacyjny pt: „Trzymaj Formę!”. Głównym celem programu było zwiększenie świadomości dotyczącej wpływu żywienia i aktywności fizycznej na zdrowie. Pomysł realizacji tego przedsięwzięcia zrodził się z projektu „Globalnej Strategii dotyczącej Diety, Aktywności Fizycznej i Zdrowia”, Światowej Organizacji Zdrowia, która dużą wagę położyła na zdrowe żywienie żywnością bezpieczną dla zdrowia i wzrost aktywności fizycznej dla poprawy zdrowia społeczeństwa. Adresatami programu była młodzież wszystkich klas gimnazjalnych (I-III) oraz ich rodzice. Zorganizowano szkolenie dla szkolnych koordynatorów programu oraz pokaz zdrowej i bezpiecznej żywności.

Realizacja programu oparta jest na metodzie projektu, dzięki której uczniowie wspólnie z nauczycielami, rodzicami i środowiskiem lokalnym, opracowują najlepsze i najciekawsze metody propagowania zasad zdrowego stylu życia zarówno w szkole, jak i w rodzinie. W programie uczestniczyło 3010 uczniów.

- **Program lokalny profilaktyki nowotworów** – kontynuacja programu „Różowa wstążeczka”.

Celem realizowanego programu było

podniesienie wśród społeczeństwa odpowiedzialności za swoje zdrowie, zmniejszenie zachorowalności i czynników wpływających na organizm człowieka, kształtowanie pozytywnego nastawienia do wizyt u ginekologów i specjalistów. W związku z powyższym pracownik Pionu OZ i PZ realizował program kładący szczególny nacisk na promowanie szczepień p/rakowi szyjki macicy wśród uczniów szkół ponadgimnazjalnych. Prowadzone były szkolenia wspólnie z Centrum Onkologii w Bydgoszczy dla uczniów w 4 szkołach ponadgimnazjalnych. W szkoleniach wzięło udział 163 osoby.

- **„Profilaktyka HIV/AIDS, Kampania Multimedialna”**

Działania związane z profilaktyką HIV/AIDS realizowane były w ramach obchodów V Ogólnopolskiej Kampanii Społecznej multimedialnej profilaktyki HIV/AIDS pod hasłem: „Wiedza ratuje życie”

Prowadzono rozmowy grupowe połączone z instruktażem na koloniach i obozach, dystrybucję materiałów oświatowo-zdrowotnych, wysłano listy intencyjne do Urzędów i instytucji celem zaangażowania się w działania związane z kampanią. W listopadzie 2011 r. były przeprowadzone szkolenia w następujących szkołach: Gimnazjum Bobrowniki, Chrostkowo, Kikół, Wielgie oraz Liceum Ogólnokształcące w Lipnie. Szkolenia były prowadzone przez przedstawiciela Krajowego Centrum ds. AIDS Pana Romana Latoszyńskiego. Koszty szkoleń poniosły gminy, natomiast LO z własnych środków pokryło w/w koszty. Ponadto pozostałe urzędy zobligowały się na pokrycie kosztów szkoleń dla swoich szkół w roku 2012. W szkoleniach łącznie wzięło udział 651 uczniów.

- **Program Ograniczania Zdrowotnych Następstw Palenia Tytoniu.**

Celem programu było zwracanie uwagi opinii publicznej na problem palenia tytoniu, promowanie zdrowego, wolnego od dymu tytoniowego stylu życia, motywowanie palaczy do rzucenia palenia, informowanie o formach i źródłach pomocy w rzucaniu palenia, dążenie do poprawy stanu zdrowia populacji. Działania te realizowano poprzez organizację konkursów, olimpiad, nagłaśnianie w lokalnych mediach.

Program realizowano we wszystkich placówkach oświatowo-wychowawczych

Współpracowano z lokalnymi mediami, ZR PCK w Lipnie i zakładami pracy.

Na bieżąco prowadzona była dystrybucja materiałów oświatowo-zdrowotnych oraz odbyła się emisja spotów Społecznej Kampanii Antytytoniowej w TV kablowej Lipno.

Pion OZ i PZ monitorował aktualną sytuację w zakresie przestrzegania zakazu palenia tytoniu w powiecie lipnowskim.

Pilotażowo zostały wprowadzone dwa programy antytytoniowe dla szkół podstawowych i szkół gimnazjalnych.

Realizacja krajowego Programu Przedszkolnej Edukacji Antytytoniowej „Czyste powietrze wokół nas”, Celem programu jest wykształcenie umiejętności rozpoznawania różnych dymów i ich źródeł, zwiększenie wrażliwości dzieci na szkodliwość dymu papierosowego oraz zwiększenie kompetencji rodziców w zakresie ochrony dzieci przed ekspozycją na dym tytoniowy;

Realizacja krajowego programu edukacyjnego „Nie pal przy mnie, proszę” skierowanego do uczniów klas I – III szkół podstawowych – udział wzięły 2 szkoły podstawowe. Celem programu jest zwiększenie wiedzy dzieci w zakresie odpowiedzialności za własne zdrowie, kształtowanie umiejętności dbania o zdrowie własne i swoich bliskich, a także kształtowanie postaw asertywnych;

Realizacja krajowego programu edukacyjnego „Znajdź właściwe rozwiązanie” skierowanego do uczniów szkół gimnazjalnych - udział wzięła 2 szkoły gimnazjalne. Celem programu jest zapobieganie paleniu tytoniu wśród młodzieży szkolnej, zwiększenie wiedzy w zakresie szkodliwości dymu tytoniowego w programie uczestniczyło 1771 uczniów.

Ponadto Państwowa Powiatowa Inspekcja Sanitarna uczestniczyła w realizacji interwencji nieprogramowych takich jak:

- **Bezpieczeństwo zdrowotne dzieci, młodzieży i dorosłych w okresie letnim „Bezpieczne wakacje”**

Celem akcji było propagowanie prozdrowotnych zachowań wśród dzieci, młodzieży i dorosłych w okresie letnim. Adresatami były dzieci oraz młodzież przebywająca w placówkach organizujących wakacyjny wypoczynek a także opiekunowie i rodzice dzieci z placówek nauczania i wychowania, pacjenci i pracownicy zakładów opieki zdrowotnej.

Szczególne uwagi zwrócono na następujące zagadnienia:

- _ zwiększenie aktywności fizycznej;
- _ dbałość o własne zdrowie a szczególnie na kwestię palenia tytoniu w tym tzw. bierne palenie;
- _ narażenie na promieniowanie słoneczne oraz profilaktykę zdrowotnych skutków promieniowania ultrafioletowego;
- _ unikanie ryzykownych zachowań;
- _ zatrucia pokarmowe, zatrucia grzybami.

- **Zagrożenia związane z używaniem „nowych narkotyków – tzw. dopalaczy”.**

Celem było zwrócenie uwagi na zagrożenie wynikające z korzystania nowych środków psychotropowych, dostarczenie informacji o nowych środkach psychoaktywnych pojawiających się na rynku narkotykowym. Mając na uwadze ewentualne zagrożenie Pion Oświaty Zdrowotnej i Promocji Zdrowia podjął niezbędne z tym kierunku działania.

Przeprowadzono dystrybucję materiałów (ulotek) przygotowanych przez pracownika Pionu Oświaty Zdrowotnej i Promocji Zdrowia do placówek oświatowo-wychowawczych.

Podjęto także działania związane z akcjami jak:

- Europejski Tydzień Szczepień
- Europejski Dzień Wiedzy o Antybiotykach
- Profilaktyka Zdrowotnych Skutków Promieniowania Ultrafioletowego
- Hasło Roku i Światowy Dzień Zdrowia
- Stop HCV
- Powiedz Nie Trądzikowi!

Pion OZ i PZ kontynuował współpracę z Urzędami Miasta i Gmin z powiatu lipnowskiego, Starostwem Powiatowym, Zakładami Pracy, Zarządem Rejonowym PCK w Lipnie oraz z lokalnymi mediami. Współpraca ta polegała na utrzymaniu dotychczasowych osiągnięć, pozyskiwaniu nowych partnerów, pomocy w organizowaniu imprez, a w szczególności na pozyskiwaniu funduszy na realizację zaplanowanych działań oświatowo- zdrowotnych głównie na szkolenia z zakresu profilaktyki HIV/AIDS. Bardzo znaczące było również nagłośnienie przez media realizowanych programów i akcji na terenie powiatu lipnowskiego. W roku 2011 podobnie jak i w latach ubiegłych największy zasięg miały ogólnopolskie programy edukacyjne inicjowane przez Główny Inspektorat Sanitarny, które były wdrażane, nadzorowane i koordynowane przez Powiatową Stację Sanitarno – Epidemiologiczną w Lipnie.

Programy te wyposażone były w pomoce dydaktyczne i materiały oświatowo – zdrowotne przeznaczone zarówno dla adresatów programów, jak i osób przeprowadzających działania edukacyjne.